Kunsill tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 29 ta' Mejju 2019 (OR. en)

8577/19

Fajl Interistituzzjonali: 2018/0228(COD)

CODEC 953
TRANS 286
FIN 301
CADREFIN 210
POLGEN 81
REGIO 87
ENER 241
TELECOM 189
COMPET 347
MI 378
ECO 51
IA 137
PE 206

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) 283/2014 - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-15 sat-18 ta' April 2019)

I. INTRODUZZJONI

Ir-rapporteurs, Henna VIRKKUNEN (PPE, FI), Marian-Jean MARINESCU (PPE, RO) u Pavel TELIČKA (ALDE, CZ), ippreżentaw rapport dwar il-proposta għal Regolament f'isem il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u l-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu. Ir-rapport kien fih emenda waħda (l-emenda 108) għall-proposta.

II. VOTAZZJONI

Meta vvutat fis-17 ta' April 2019, il-plenarja adottat l-emenda 108 għall-proposta għal Regolament.

Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari, li tinsab fir-riżoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif imniżżla fl-Anness għal dan id-dokument[1*].

Il-partijiet tat-test mehmuż li mhumiex enfasizzati bil-griż jikkorrispondu fis-sustanza, b'inkonsistenzi żgħar, għall-fehim komuni li ntlaħaq fis-7 ta' Marzu 2019 fl-aħħar laqgħa ta' trilogu taħt it-tmien leġislatura (2014–2019). Inkonsistenzi bħal dawn għandhom jiġu kkoreġuti qabel ma l-Kunsill jadotta l-pożizzjoni tiegħu, ladarba jintlaħaq qbil dwar it-test kollu.

---

[1] Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-riżoluzzjoni leġislattiva ġiet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati ***b'tipa grassa u bil-korsiv.*** Is-simbolu " ▌ " jindika test imħassar.

[*] L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-Verżjoni EN

ANNESS
(17.4.2019)

Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa ***I

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) 283/2014 (COM(2018)0438 – C8-0255/2018– 2018/0228(COD))

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2018)0438),

– wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikoli 172 u 194 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C8-0255/2018),

– wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tad-19 ta’ Settembru 2018[1],

– wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni tal-10 ta’ Ottubru 2018[2],

– wara li kkunsidra l-ittra mill-President tiegħu lill-presidenti tal-kumitati tal-25 ta’ Jannar 2019 li tispjega l-approċċ tal-Parlament għall-programmi settorjali tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) wara l-2020,

– wara li kkunsidra l-ittra mill-Kunsill lill-President tal-Parlament Ewropew tal-1 ta’ April 2019 li tikkonferma l-ftehim komuni milħuq bejn il-koleġiżlaturi matul in-negozjati,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra d-deliberazzjonijiet konġunti tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu skont l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, tal-Kumitat għall-Baġits, tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel u tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A8-0409/2018),

[1] ĠU C 440, 6.12.2018, p. 191.
[2] ĠU C 461, 21.12.2018, p. 173.

1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taħt[1];

2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;

3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

1 Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-12 ta’ Diċembru 2019 (Testi adottati, P8_TA(2018)0517).

P8_TC1-COD(2018)0228

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fis-17 ta' April 2019 bil-ħsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2019/... tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill li jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) 283/2014

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 172 u 194 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[1],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni[2],

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja[3],

Billi:

(1) Sabiex tikseb tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv u sabiex tistimola l-ħolqien tal-impjiegi ***u tirrispetta l-impenji ta' dekarbonizzazzjoni fit-tul***, l-Unjoni teħtieġ infrastruttura tal-aktar teknoloġija riċenti***, multimodali*** u bi prestazzjoni għolja, li tikkontribwixxi biex tikkollega u tintegra l-Unjoni u r-reġjuni kollha tagħha ***inklużi dawk imbiegħda, ultraperiferiċi, insulari, periferali, ir-reġjuni muntanjużi u dawk b'popolazzjoni baxxa***, fis-setturi tat-trasport, ***diġitali*** u tal-enerġija. Jenħtieġ li dawn il-konnessjonijiet jgħinu biex itejbu l-moviment ħieles tal-persuni, tal-merkanzija, tal-kapital u tas-servizzi. Jenħtieġ li n-netwerks trans-Ewropej jiffaċilitaw il-konnessjonijiet transfruntiera, irawmu aktar koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali, u jikkontribwixxu

---

1 ĠU C 440, 6.12.2018, p. 191.
2 ĠU C 461, 21.12.2018, p. 173.
3 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019. It-test fuq sfond griż ma ntlaħaqx qbil dwaru fil-kuntest tan-negozjati interistituzzjonali.

għal ekonomija soċjali tas-suq aktar kompetittiva u ***sostenibbli*** kif ukoll għall-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima.

(2) L-għan tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa ("il-Programm") huwa li tħaffef l-investiment fil-qasam tan-netwerks trans-Ewropej u li tagħti spinta lill-fondi mis-settur pubbliku u dak privat, filwaqt li żżid iċ-ċertezza legali u r-rispett għall-prinċipju tan-newtralità teknoloġika. Jenħtieġ li l-Programm jagħti lok kemm jista' jkun għal sinerġiji bejn is-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali, biex b'hekk tissaħħaħ l-effettività tal-azzjoni tal-Unjoni u jiġu ottimizzati l-kostijiet tal-implimentazzjoni.

(3) Jenħtieġ li l-Programm ***jikkontribwixxi wkoll għall-azzjoni tal-UE kontra t-tibdil*** fil-klima, ***jappoġġja proġetti*** sostenibbli mill-aspett ambjentali u soċjali u, meta jkun xieraq, azzjonijiet ta' mitigazzjoni u ta' adattament għat-tibdil fil-klima. B'mod partikolari, jenħtieġ li tissaħħaħ il-kontribuzzjoni tal-Programm għall-kisba tal-miri u tal-għanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi kif ukoll il-miri tal-klima u tal-enerġija għall-2030 u l-għan tad-dekarbonizzazzjoni fit-tul.

(3a) Il-Programm għandu jiggarantixxi livell għoli ta' trasparenza u jiżgura konsultazzjoni pubblika f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli tal-Unjoni u dik nazzjonali.

(4) Għaldaqstant, dan ir-Regolament, filwaqt li jirrifletti l-importanza tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima bi qbil mal-impenji tal-Unjoni biex timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi, kif ukoll mal-impenn tagħha lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, jenħtieġ li jirrazzjonalizza l-azzjoni klimatika u li jwassal għall-ilħiq ta' mira kumplessiva ta' 25% tal-infiq baġitarju tal-UE b'appoġġ għall-għanijiet klimatiċi[1]. L-azzjonijiet fil-qafas ta' dan il-Programm ***jenħtieġ li*** jikkontribwixxu 60 % mill-pakkett finanzjarju kumplessiv tal-Programm għall-għanijiet klimatiċi, fost l-oħrajn abbażi tal-indikaturi ta' Rio li ġejjin: (i) 100 % għall-infiq marbut mal-infrastruttura ferrovjarja, ***mal-infrastruttura tal-iċċarġjar,*** mal-fjuwils alternattivi ***u sostenibbli***, mat-trasport urban nadif, mat-trażmissjoni tal-elettriku, mal-ħżin tal-elettriku, mal-grilji intelliġenti, mat-trasportazzjoni tas-CO2 u mal-enerġija rinnovabbli; 40 % għall-passaġġi fuq l-ilmijiet interni u għat-trasport multimodali, kif ukoll għall-infrastruttura tal-gass, jekk dan jagħti lok għall-użu miżjud tal-idroġenu rinnovabbli jew għall-bijometan. Se jiġu identifikati azzjonijiet rilevanti matul it-tħejjija u l-implimentazzjoni tal-Programm, u dawn se jiġu vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-

[1] COM(2018)0321, p. 13.

proċessi rilevanti ta' evalwazzjonijiet u ta' rieżami. Sabiex jiġi evitat li l-infrastruttura tkun vulnerabbli għal impatt potenzjali fit-tul mit-tibdil fil-klima, u sabiex jiġi żgurat li l-kost tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra kkaġunati mill-proġett jiġi inkluż fl-evalwazzjoni ekonomika tal-proġett, il-proġetti appoġġjati mill-Programm jenħtieġ li jkunu soġġetti għall-protezzjoni klimatika skont il-gwida li jenħtieġ li tiġi żviluppata mill-Kummissjoni b'mod koerenti mal-gwida żviluppata għal programmi oħra tal-Unjoni fejn rilevanti.

(5) Għall-konformità mal-obbligi ta' rapportar stipulati fl-Artikolu 11(c) tad-Direttiva 2016/2284/UE dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u tħassar id-Direttiva 2001/81/KE, fir-rigward tal-adozzjoni ta' fondi tal-Unjoni biex jappoġġjaw il-miżuri meħudin bil-għan li jikkonformaw mal-għanijiet ta' din id-Direttiva, in-nefqa marbuta mat-tnaqqis tal-emissjonijiet jew tal-inkwinanti tal-arja skont din id-Direttiva jenħtieġ li tkun traċċata.

(6) Għan importanti ta' dan il-Programm huwa li jinħolqu aktar sinerġiji ***u komplementarjetà*** bejn is-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali. Għal dan il-għan, jenħtieġ li l-Programm jipprevedi l-adozzjoni ta' programmi ta' ħidma ▌ li jkunu kapaċi jindirizzaw oqsma speċifiċi ta' intervent, pereżempju fir-rigward tal-mobilità konnessa u awtomatizzata jew il-fjuwils alternattivi ***sostenibbli***. ***L-attivazzjoni tal-komunikazzjoni diġitali tista' tikkostitwixxi parti integrali ta' proġett ta' interess komuni fil-qasam tal-enerġija u tat-trasport.*** Barra minn hekk, f'kull settur, jenħtieġ li l-Programm jipprevedi l-possibbiltà li jitqiesu eliġibbli ċerti komponenti ***sinerġetiċi*** li jappartienu għal settur ieħor, fejn tali approċċ itejjeb il-benefiċċju soċjoekonomiku tal-investiment. Is-sinerġiji bejn is-setturi jenħtieġ li jiġu inċentivati permezz tal-kriterji tal-għoti għall-għażla tal-azzjonijiet***, kif ukoll f'termini ta' konfinanzjament akbar***.

(7) Il-linji gwida dwar in-netwerk trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T) kif stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1315/2013 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill[1] (minn hawn 'il quddiem "il-linji gwida tat-TEN-T") jidentifikaw l-infrastruttura tat-TEN-T, jispeċifikaw ir-rekwiżiti li għandhom ikunu ssodisfati minnha, u jipprevedu miżuri biex jiġu implimentati. Dawk il-linji gwida jipprevedu b'mod partikolari t-tlestija tan-netwerk ewlieni sal-2030 permezz tal-ħolqien ta' infrastruttura ġdida, kif ukoll permezz tal-

---

[1] Ir-Regolament (UE) Nru 1315/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar linji gwida tal-Unjoni għall-iżvilupp tan-netwerk trans-Ewropew tat-trasport u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 661/2010/UE (ĠU L 348, 20.12.2013, p. 1).

aġġornament u r-riabilitazzjoni sostanzjali tal-infrastruttura eżistenti ***sabiex tkun żgurata l-kontinwità tan-netwerk***.

(7a) ***Azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni fis-settur tat-trasport, iffinanzjati mill-Programm, jenħtieġ li jibnu fuq il-komplementarjetà tal-modi kollha tat-trasport sabiex jipprevedu netwerks effiċjenti, interkonnessi u multimodali, sabiex tiġi żgurata konnettività mal-Unjoni kollha; Dan għandu jinkludi toroq fl-Istati Membri li għadhom qed jiffaċċjaw bżonn importanti ta' investiment għat-tlestija tan-netwerk ewlieni tat-toroq tagħhom.***

(8) Sabiex jinkisbu l-għanijiet stabbiliti fil-linji gwida dwar it-TEN-T, jenħtieġ li jiġu appoġġjati bi prijorità ***l-proġetti li għaddejjin tat-TEN-T kif ukoll il-konnessjonijiet*** transfruntiera u l-konnessjonijiet neqsin, kif ukoll li jiġi żgurat, fejn applikabbli, li l-azzjonijiet appoġġjati huma konsistenti mal-pjanijiet ta' ħidma tal-kurituri stabbiliti skont l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013 u mal-iżvilupp ġenerali tan-netwerk rigward il-prestazzjoni u l-interoperabbiltà.

(8a) ***B'mod partikolari, l-implimentazzjoni sħiħa ta' ERTMS fuq in-netwerk ewlieni sal-2030 kif previst mir-Regolament (UE) Nru 1315/2013 tirrikjedi li jiżdied l-appoġġ fil-livell Ewropew u li tiġi inċentivata l-parteċipazzjoni ta' investituri privati.***

(8b) ***Prekondizzjoni importanti għat-tlestija b'suċċess tan-netwerk TEN-T ewlieni u l-iżgurar tal-intermodalità effettiva hija wkoll il-konnessjoni tal-ajruporti man-netwerk TEN-T. Hemm bżonn għalhekk li tingħata prijorità lill-konnessjoni tal-ajruporti man-netwerk ewlieni TEN-T, fejn tali konnessjoni ma tkunx teżisti.***

(8c) ***Għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet transfruntiera, hemm bżonn ta' livell għoli ta' integrazzjoni fl-ippjanar u l-implimentazzjoni. Mingħajr ma tingħata prijorità għal ebda wieħed mill-eżempji li ġejjin, din l-integrazzjoni tista' tintwera permezz tal-istabbiliment ta' kumpannija bi proġett uniku, struttura ta' governanza konġunta, impriża konġunta, qafas legali bilaterali, att ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, jew kwalunkwe forma oħra ta' kooperazzjoni. Strutturi ta' ġestjoni integrata, inklużi impriżi konġunti, jenħtieġ li jiġu mħeġġa, anki permezz ta' livell ogħla ta' kofinanzjament.***

(8d) ***Miżuri ta' simplifikazzjoni biex imexxu 'l quddiem it-twettiq tat-TEN-T, li bħalissa qed jiġu żviluppati, jenħtieġ li jappoġġjaw l-implimentazzjoni aktar effiċjenti tal-proġetti ta' interess komuni fil-qasam tat-trasport.***

(9) Sabiex jirrifletti l-flussi tat-trasport dejjem jikbru u l-evoluzzjoni tan-netwerk, jenħtieġ li jiġi adattat l-allinjament tal-kurituri tan-netwerk ewlieni u s-sezzjonijiet tagħhom identifikati minn qabel. Dawn l-adattamenti ***għall-kurituri tan-netwerk ewlieni jenħtieġ li ma jaffettwawx it-tlestija tan-netwerk ewlieni sal-2030, jenħtieġ li jtejbu l-kopertura tal-kurituri tat-territorju tal-Istati Membri u*** jenħtieġ li jkunu proporzjonati sabiex jippreżervaw il-konsistenza u l-effiċjenza tal-iżvilupp u l-koordinazzjoni tal-kurituri. Għan dan il-għan, it-tul tal-kurituri tan-netwerk ewlieni jenħtieġ li ma jiżdiedx b'iktar minn 15 %. ***Fi żmien debitu, l-allinjament tal-kurituri tan-netwerk ewlieni jenħtieġ li jqis ir-riżultati tar-rieżami tal-implimentazzjoni tan-netwerk ewlieni kif previst fl-Artikolu 54 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013. Ir-rieżami jenħtieġ li jqis il-konnessjonijiet ferrovjarji reġjonali transfruntiera tat-TEN-T li ġew abbandunati jew żarmati kif ukoll l-evoluzzjonijiet fuq in-netwerk komprensiv u l-impatt tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea.***

(10) Huwa meħtieġ li jiġu promossi l-investimenti ***pubbliċi u privati*** favur mobilità intelliġenti, ***interoperabbli,*** sostenibbli, ***multimodali***, ***aċċessibbli***, sikura u sigura mal-Unjoni kollha ***għall-modi kollha tat-trasport***. Fl-2017, il-Kummissjoni ressqet[1] "L-Ewropa Attiva", sensiela wiesgħa ta' inizjattivi biex jagħmlu t-traffiku aktar sikur, biex iħeġġu t-tariffi intelliġenti għall-użu tat-toroq, biex inaqqsu l-emissjonijiet tas-CO_2, it-tniġġis tal-arja u l-konġestjoni, biex jippromwovu l-mobilità konnessa u awtonoma, u biex jiżguraw kundizzjonijiet u ħinijiet ta' mistrieħ xierqa għall-ħaddiema. Jenħtieġ li dawn l-inizjattivi jkunu akkumpanjati minn appoġġ finanzjarju tal-Unjoni, fejn rilevanti permezz ta' dan il-Programm.

(11) Fir-rigward tat-teknoloġiji ġodda u l-innovazzjoni, il-linji gwida tat-TEN-T jitolbu li dan jippermetti d-dekarbonizzazzjoni tal-modi kollha tat-trasport ▌ billi jistimula l-effiċjenza tal-enerġija ***u*** l-użu ta' fjuwils alternattivi***, filwaqt li jirrispetta l-prinċipju tan-newtralità***

[1] Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "L-Ewropa Attiva: Aġenda għal tranżizzjoni soċjalment ġusta lejn mobilità kompetittiva, konnessa u mingħajr ħsara għall-ambjent għal kulħadd" (COM(2017)0283).

teknoloġika. Id-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] tistabbilixxi qafas komuni ta' miżuri għall-implimentazzjoni ta' infrastruttura ta' fjuwils alternattivi ***għall-modi kollha tat-trasport*** fl-Unjoni sabiex tonqos kemm jista' jkun id-dipendenza ***fuq il-fjuwils fossili*** u jittaffa l-impatt ambjentali u ***klimatiku*** tat-trasport, u teżiġi li l-Istati Membri jiżguraw li punti tal-iċċarġjar mill-ġdid jew għat-teħid ta' fjuwil aċċessibbli għall-pubbliku jkunu disponibbli sal-31 ta' Diċembru 2025. Kif inhu ddettaljat fil-proposti[2] tal-Kummissjoni ta' Novembru 2017, jeħtieġ sett komprensiv ta' miżuri għall-promozzjoni tal-mobilità b'emissjonijiet baxxi, inkluż appoġġ finanzjarju fejn il-kundizzjonijiet tas-suq ma jagħtux inċentiv biżżejjed.

(12) Fil-kuntest tal-Komunikazzjoni tagħha "Sustainable Mobility for Europe: safe, connected, and clean"[3], il-Kummissjoni ssottolinjat li l-vetturi awtomatizzati u s-sistemi ta' konnettività avvanzati se jagħmlu l-vetturi iktar sikuri, iktar faċli biex jinqasmu u iktar aċċessibbli għaċ-ċittadini, inkluż dawk li jistgħu jkunu maqtugħin mis-servizzi tal-mobilità llum, bħall-anzjani u l-persuni ***b'mobilità mnaqqsa***. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni pproponiet ukoll "Pjan ta' Azzjoni Strateġika tal-UE dwar is-Sikurezza tat-Toroq" u rieżami tad-Direttiva 2008/96 dwar il-ġestjoni tal-infrastruttura tas-Sikurezza tat-Toroq.

(13) Sabiex ikun hemm titjib fit-tlestija ta' proġetti tat-trasport f'partijiet inqas żviluppati tan-netwerk, jenħtieġ li tiġi ttrasferita allokazzjoni tal-Fond ta' Koeżjoni lill-Programm għall-finanzjament ta' proġetti tat-trasport fl-Istati Membri eliġibbli għall-finanzjament mill-Fond ta' Koeżjoni. F'fażi inizjali ▌ l-għażla tal-proġetti eliġibbli għall-finanzjament jenħtieġ li tirrispetta l-allokazzjonijiet nazzjonali taħt il-Fond ta' Koeżjoni. ***Fit-tmiem tal-fażi inizjali, ir-riżorsi ttrasferiti lill-Programm li ma ġewx impenjati għal infrastruttura tat-trasport*** jenħtieġ li jkunu allokati fuq bażi kompetittiva għal proġetti fl-Istati Membri eliġibbli għall-finanzjament mill-Fond ta' Koeżjoni, bi prijorità għall-konnessjonijiet transfruntiera u l-konnessjonijiet neqsin. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tappoġġja lill-Istati Membri eliġibbli għall-finanzjament mill-Fond ta' Koeżjoni fl-isforzi tagħhom biex jiżviluppaw pjan xieraq ta' proġetti, b'mod partikolari billi jsaħħu l-kapaċità istituzzjonali tal-amministrazzjonijiet pubbliċi kkonċernati.

---

[1] Id-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-karburanti alternattivi (ĠU L 307, 28.10.2014, p. 1).

[2] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "It-twettiq ta' mobilità b'emissjonijiet baxxi Unoni Ewropea li tipproteġi l-pjaneta, tagħti s-setgħa lill-konsumaturi tagħha u tiddefendi l-industrija u l-ħaddiema tagħha" (COM(2017) 0675).

[3] COM(2018)0293.

(14) Wara l-Komunikazzjoni Konġunta dwar it-titjib tal-mobilità doppja fl-Unjoni Ewropea ta' Novembru 2017[1], il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobilità Militari adottat fit-28 ta' Marzu 2018 mill-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika tas-Sigurtà[2] enfasizza li l-politika dwar l-infrastruttura tat-trasport toffri opportunità ċara biex jiżdiedu s-sinerġiji bejn il-ħtiġijiet ta' difiża u t-TEN-T, ***bl-għan ġenerali li titjieb il-mobilità militari madwar l-Unjoni, filwaqt li jitqiesu l-bilanċ ġeografiku u l-benefiċċji potenzjali għall-protezzjoni ċivili***. ***Skont*** il-Pjan ta' Azzjoni, ***fl-2018*** il-Kunsill ***qies*** u ***vvalida*** r-rekwiżiti militari b'rabta mal-infrastruttura tat-trasport[3] u ***fl-2019*** is-servizzi tal-Kummissjoni ***identifikaw*** il-partijiet tan-netwerk trans-Ewropew tat-trasport li huma xierqa ***għal użu doppju***, inkluż l-aġġornamenti neċessarji tal-infrastruttura eżistenti. Jenħtieġ li l-finanzjament tal-Unjoni għall-implimentazzjoni tal-proġetti ta' użu doppju jiġi implimentat permezz tal-Programm abbażi ta' programmi ta' ħidma [redacted] li jispeċifikaw ir-rekwiżiti applikabbli kif iddefiniti fil-kuntest tal-Pjan ta' Azzjoni u ***ta' kwalunkwe lista indikattiva oħra ta' proġetti ta' prijorità li jistgħu jiġu identifikati mill-Istati Membri skont il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobilità Militari***.

(15) ***Il-Linji Gwida tat-TEN-T jirrikonoxxu n-netwerk komprensiv bħala li jiżgura l-aċċessibbiltà u l-konnettività tar-reġjuni kollha fl-Unjoni inkluż ir-reġjuni remoti, insulari u ultraperiferiċi. Barra minn hekk,*** fil-Komunikazzjoni tagħha "Sħubija strateġika aktar b'saħħitha u mġedda mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE"[4], il-Kummissjoni enfasizzat il-ħtiġijiet speċifiċi tat-trasport, ***tal-enerġija u dawk diġitali*** fir-reġjuni ultraperiferiċi u l-ħtieġa li jingħata finanzjament ***adegwat*** mill-Unjoni biex dawn il-ħtiġijiet jiġu ssodisfati, inkluż permezz tal-Programm ***billi jiġu applikati r-rati ta' kofinanzjament sa massimu ta' 70%***.

(16) Meta jitqiesu l-ħtiġijiet ta' investiment sinifikanti biex jitlesta n-netwerk ewlieni tat-TEN-T sal-2030 (stmat għal EUR 350 biljun matul l-2021-2027), in-netwerk komprensiv tat-TEN-T sal-2050 u l-investimenti għad-dekarbonizzazzjoni u d-diġitalizzazzjoni urbani (stmati għal EUR 700 biljun matul l-2021-2027), jixraq li jsir l-aktar użu effiċjenti tad-diversi programmi u strumenti ta' finanzjament tal-Unjoni u b'hekk jiġi massimizzat il-valur

---

1 JOIN(2017)0041.
2 JOIN(2018)0005.
3 ***Rekwiżiti Militari għall-Mobilità Militari fl-UE u lil hinn minnha (ST 14770/18).***
4 COM(2017)0623.

miżjud Ewropew tal-investimenti appoġġjati mill-Unjoni. Dan jinkiseb permezz ta' proċess ta' investiment razzjonalizzat, li jippermetti l-viżibbiltà tar-riżerva ta' proġetti tat-trasport u l-konsistenza fost programmi rilevanti tal-Unjoni, speċifikament il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond ta' Koeżjoni u l-InvestEU. B'mod partikulari, jenħtieġ li jitqiesu fejn rilevanti l-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà kif iddettaljati fl-Anness IV tar-Regolament (UE) XXX [ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, u regoli finanzjarji għal dawk u għall-Fond tal-Asil u l-Migrazzjoni, il-Fond tas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Viża ("is-CPR")].

(17) Ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] jidentifika l-prijoritajiet tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jeħtieġu jiġu implimentati sabiex jintlaħqu l-objettivi tal-politika tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima, jidentifika l-proġetti ta' interess komuni neċessarji biex jiġu implimentati dawk il-prijoritajiet, u jistipula miżuri fil-kamp tal-għoti ta' permessi, l-involviment pubbliku u regolamentazzjoni sabiex titħaffef u/jew tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni ta' dawk il-proġetti, inkluż kriterji għall-eliġibbiltà ta' tali proġetti għall-għajnuna finanzjarja tal-Unjoni. ***L-identifikazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni b'mod konformi ma' dak ir-Regolament se tkompli ssegwi l-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" billi l-proġetti jiġu vvalutati fuq il-bażi ta' xenarji ta' domanda għall-enerġija li huma kompletament konsistenti mal-miri tal-UE fil-qasam tal-enerġija u l-klima.***

(18) Id-Direttiva [id-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli riformulata] tenfasizza l-ħtieġa li jiġi stabbilit qafas ta' abilitazzjoni li jinkludi l-użu mtejjeb tal-fondi tal-Unjoni, b'referenza espliċita għall-abilitazzjoni ta' azzjonijiet li jappoġġjaw il-kooperazzjoni transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli.

---

[1] Ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2013 dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 1364/2006/KE u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 713/2009, (KE) Nru 714/2009 u (KE) Nru 715/2009 (ĠU L 115, 25.4.2013, p. 39).

(19) Filwaqt li t-tlestija tal-infrastruttura tan-netwerk tibqa' l-prijorità biex jinkiseb l-iżvilupp tal-enerġija rinnovabbli, l-integrazzjoni ta' kooperazzjoni transfruntiera fl-enerġija rinnovabbli ***u l-iżvilupp ta' sistema tal-enerġija intelliġenti u effiċjenti li tinkludi soluzzjonijiet ta' ħżin u ta' rispons għad-domanda li jgħinu biex jibbilanċjaw il-grilja,*** jirriflettu l-approċċ adottat taħt il-Pakkett Enerġija Nadifa għall-Ewropej kollha b'responsabbiltà kollettiva biex tintlaħaq mira ambizzjuża għall-enerġija rinnovabbli fl-2030, u l-kuntest ta' politika mibdul, ***li jiżgura tranżizzjoni soċjali ġusta u adegwata***, b'objettivi ambizzjużi ta' dekarbonizzazzjoni fit-tul.

(20) Teknoloġiji infrastrutturali innovattivi li jippermettu t-tranżizzjoni lejn sistemi ta' enerġija u ta' mobilità b'emissjonijiet baxxi ▌ u jtejbu s-sigurtà tal-provvista***, filwaqt li jfittxu li jiksbu indipendenza tal-enerġija akbar għall-Unjoni,*** huma essenzjali fid-dawl tal-aġenda tad-dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni. B'mod partikolari, fil-Komunikazzjoni tagħha tat-23 ta' Novembru 2017 "Komunikazzjoni dwar it-tisħiħ tan-netwerks tal-enerġija tal-Ewropa"[1], il-Kummissjoni enfasizzat li r-rwol tal-elettriku, fejn l-enerġija rinnovabbli se tikkostitwixxi nofs l-iġġenerar tal-elettriku sal-2030, se jkompli jmexxi d-dekarbonizzazzjoni tas-setturi li sa issa huma ddominati mill-fjuwils fossili, bħat-trasport, l-industrija u t-tisħin u t-tkessiħ u li għaldaqstant, l-attenzjoni taħt il-politika tal-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea ***trid*** tkun ▌ fuq proġetti ta' interkonnessjonijiet tal-elettriku, ta' ħażniet tal-elettriku***,*** ta' grilji intelliġenti ***u ta' investimenti fl-infrastruttura għall-gass***. It-teknoloġiji u l-proġetti li jikkontribwixxu għat-tranżizzjoni lejn ekonomija ***b'emissjonijiet baxxi*** jenħtieġ li jingħataw kunsiderazzjoni xierqa u prijorità bħala sostenn tal-għanijiet ta' dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni, ***l-integrazzjoni tas-suq intern u s-sigurtà tal-provvista***. Il-Kummissjoni se timmira li żżid in-numru ta' proġetti ta' grilji intelliġenti transfruntiera, ta' ħażna innovattiva u ta' trasportazzjoni tad-diossidu tal-karbonju appoġġjati fil-qafas tal-Programm.

(20a) Il-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli għandhom jippermettu l-implimentazzjoni kost-effikaċi għall-enerġija rinnovabbli fl-Unjoni, il-kisba tal-mira vinkolanti tal-Unjoni ta' mill-inqas 32% ta' enerġija rinnovabbli fl-2030 kif imsemmi fl-

[1] COM(2017)0718.

Artikolu 3 tad-Direttiva 2018/2001/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] u jikkontribwixxu għall-adozzjoni strateġika ta' teknoloġiji innovattivi fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli. Eżempji illustrattivi għal teknoloġiji eliġibbli jinkludu l-ġenerazzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli mill-enerġija mir-riħ kemm fuq l-art kif ukoll barra mix-xtut, l-enerġija mix-xemx, il-bijomassa sostenibbli, l-enerġija mill-oċeani, l-enerġija ġeotermika jew taħlita ta' dawn; il-konnessjoni mal-grilja u elementi addizzjonali bħal faċilitajiet ta' ħżin jew ta' konverżjoni. L-azzjoni eliġibbli mhijiex biss limitata għas-settur tal-elettriku u tista' tkopri portaturi oħra tal-enerġija u l-integrazzjoni potenzjali bejn setturi pereżempju mat-tisħin u t-tkessiħ, l-enerġija elettrika u l-gass, il-ħżin u t-trasport. Din il-lista mhijiex eżawrjenti sabiex tinżamm il-flessibbiltà fir-rigward tal-avvanzi u l-iżviluppi teknoloġiċi. Proġetti bħal dawn ma jinvolvux neċessarjament konnessjoni fiżika bejn l-Istati Membri li jkunu qed jikkooperaw. Dawn il-proġetti jistgħu jkunu lokalizzati fit-territorju ta' Stat Membru wieħed biss involut dment li jkunu japplikaw il-kriterji ġenerali tal-parti IV tal-Anness.

(20b) Sabiex tiġi appoġġjata l-kooperazzjoni transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli u l-adozzjoni mis-suq tal-proġetti, il-Kummissjoni Ewropea għandha tiffaċilita l-iżvilupp ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli. Fis-settur tal-enerġija, fin-nuqqas ta' adozzjoni suffiċjenti mis-suq ta' proġetti tal-enerġija rinnovabbli transfruntiera, il-baġit mhux użat previst għal proġetti ta' enerġija rinnovabbli transfruntuera għandu jintuża biex jintlaħqu l-objettivi tan-netwerks tal-enerġija trans-Ewropej definiti fl-Artikolu 3.2b għall-azzjonijiet previsti fl-Artikolu 9(3), qabel ma jiġi kkunsidrat użu possibbli tal-mekkaniżmu ta' finanzjament tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni b'mod konformi mal-Artikolu 7(6).

(20c) Huwa meħtieġ appoġġ lil proġetti tal-grilja intelliġenti, meta dawn il-proġetti jintegraw il-ġenerazzjoni, id-distribuzzjoni jew il-konsum tal-elettriku billi jużaw il-ġestjoni ta' sistema f'ħin reali u jinfluwenzaw il-flussi transfruntiera tal-enerġija. Il-proġetti tal-enerġija jenħtieġ li jirriflettu aktar ir-rwol prinċipali tal-grilji intelliġenti fit-tranżizzjoni tal-enerġija u l-appoġġ mill-Programm jenħtieġ li jgħin biex jingħelbu l-lakuni fil-finanzjament li bħalissa qed jostakolaw l-investimenti favur l-implimentazzjoni fuq skala kbira tat-teknoloġija tal-grilji intelliġenti.

---

1 *Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).*

(20d) Jenħtieġ li fl-appoġġ tal-UE tingħata kunsiderazzjoni speċjali lill-interkonnessjonijiet transfruntiera tal-enerġija, inkluż dawk meħtieġa biex tintlaħaq il-mira tal-interkonnessjoni tal-elettriku ta' 10% għall-2020 u l-mira ta' 15% għall-2030 kif stabbilit fir-Regolament (UE) 2018/1999[1]. L-implimentazzjoni tal-interkonnetturi tal-elettriku hija kruċjali għall-integrazzjoni tas-swieq, biex b'hekk jiżdiedu s-sorsi ta' enerġija rinnovabbli fis-sistema u biex jinkisbu benefiċċji mill-portafoll differenti tagħhom f'termini ta' domanda u ta' provvista tal-enerġija rinnovabbli, tan-netwerks ta' enerġija mir-riħ barra ix-xtut u l-grilji intelliġenti, u għall-integrazzjoni tal-pajjiżi kollha fi swieq tal-enerġija flessibbli u kompetittivi.

(21) Il-kisba tas-suq uniku diġitali tiddependi fuq l-infrastruttura ta' konnettività diġitali sottostanti. Id-diġitalizzazzjoni tal-industrija Ewropea u l-modernizzazzjoni ta' setturi bħat-trasport, l-enerġija, il-kura tas-saħħa u l-amministrazzjoni pubblika jiddependu fuq l-aċċess universali għal netwerks affidabbli, affordabbli, kemm ta' kapaċità għolja kif ukoll ta' kapaċità għolja ħafna. Il-konnettività diġitali saret waħda mill-fatturi deċiżivi għall-għeluq ta' qasmiet ekonomiċi, soċjali u territorjali, billi tappoġġja l-modernizzazzjoni ta' ekonomiji lokali u tirfed id-diversifikazzjoni ta' attivitajiet ekonomiċi. Il-kamp ta' applikazzjoni tal-intervent tal-Programm fil-qasam tal-infrastruttura tal-konnettività diġitali jenħtieġ li jkun aġġustat sabiex jirrifletti ż-żieda fl-importanza tiegħu għall-ekonomija u s-soċjetà b'mod ġenerali. Għaldaqstant, hemm bżonn li jiġu stabbiliti l-proġetti ta' infrastruttura tal-konnettività diġitali ta' interess komuni meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet tas-suq uniku diġitali tal-Unjoni, u li jitħassar ir-Regolament (UE) Nru 283/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2].

---

1 ***Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija u tal-Azzjoni Klimatika, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 663/2009 u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 94/22/KE, 98/70/KE, 2009/31/KE, 2009/73/KE, 2010/31/UE, 2012/27/UE u 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kunsill 2009/119/KE u (UE) 2015/652 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1).***

2 Ir-Regolament (UE) Nru 283/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2014 dwar linji gwida tal-Unjoni għall-iżvilupp tan-netwerk trans-Ewropew tat-trasport u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 1336/97/KE (ĠU L 86, 21.3.2014, p. 14).

(22) Il-Komunikazzjoni dwar "Konnettività għal Suq Uniku Diġitali - Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits"[1] (l-Istrateġija tas-Soċjetà tal-Gigabits) tistabbilixxi għanijiet strateġiċi għall-2025, bil-għan li jiġi ottimizzat l-investiment fl-infrastruttura tal-konnettività diġitali. Id-Direttiva (UE) ***2018/1972 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***[2] timmira, fost l-oħrajn, li toħloq ambjent regolatorju li jinċentivizza l-investimenti privati fin-netwerks ta' konnettività diġitali. Madankollu huwa ċar li l-użu tan-netwerk se jibqa' kummerċjalment mhux vjabbli f'ħafna żoni madwar l-Unjoni, minħabba diversi fatturi bħad-distanza u speċifiċitajiet territorjali jew ġeografiċi, densità tal-popolazzjoni baxxa u diversi fatturi soċjoekonomiċi ***u b'hekk jeħtieġ attenzjoni aktar mill-qrib***. Għaldaqstant, jenħtieġ li l-Programm jiġi aġġustat biex jikkontribwixxi għall-kisba ta' dawn l-għanijiet strateġiċi stipulati fl-Istrateġija tas-Soċjetà tal-Gigabits, ***bil-mira wkoll li jikkontribwixxi għal bilanċ bejn l-iżviluppi rurali u urbani***, b'mod li jikkomplementa l-appoġġ ipprovdut għall-implimentazzjoni ta' netwerks b'kapaċità għolja ħafna minn programmi oħra, b'mod partikolari l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond ta' InvestEU.

(23) Filwaqt li n-netwerks ta' konnettività diġitali kollha li huma konnessi mal-internet huma intrinsikament trans-Ewropej, minħabba prinċipalment il-funzjonament tal-applikazzjonijiet u s-servizzi li jabilitaw, il-prijorità għall-appoġġ permezz tal-Programm jenħtieġ li tingħata lil azzjonijiet bl-ogħla impatt mistenni fuq is-Suq Uniku Diġitali, fost l-oħrajn permezz tal-allinjament tagħhom mal-għanijiet tal-Komunikazzjoni dwar l-Istrateġija għal Soċjetà tal-Gigabits, kif ukoll fuq it-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija u tas-soċjetà, b'kunsiderazzjoni tan-nuqqasijiet tas-suq u tal-ostakli għall-implimentazzjoni osservati.

(24) L-iskejjel, l-universitajiet, il-libreriji, l-amministrazzjonijiet lokali, reġjonali jew nazzjonali, il-fornituri ewlenin tas-servizzi pubbliċi, l-isptarijiet u ċ-ċentri mediċi, il-hubs tat-trasport u impriżi diġitalment intensivi, huma entitajiet u postijiet li jinfluwenzaw żviluppi soċjoekonomiċi importanti fiż-żona li jinsabu fiha***, inklużi ż-żoni rurali u ż-żoni b'popolazzjoni baxxa***. Dawn il-muturi soċjoekonomiċi jenħtieġ li jkunu fil-quċċata tal-

---

[1] COM(2016)0587.

[2] ***Id-Direttiva (UE) 2018/1972 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 li tistabbilixxi l-Kodiċi Ewropew għall-Komunikazzjonijiet Elettroniċi (ĠU L 321, 17.12.2018, p. 36).;***

konnettività Gigabit sabiex jipprovdu aċċess għall-aqwa servizzi u applikazzjonijiet liċ-ċittadini, u lill-komunitajiet tan-negozju u lokali Ewropej. Jenħtieġ li l-Programm jappoġġja l-aċċess ***lin-netwerks b'kapaċità għolja ħafna, inklużi l-5G u sistemi ta' konnettività oħra tal-aħħar teknoloġija li jkunu jistgħu jipprovdu*** l-konnettività Gigabit għal dawn il-muturi soċjoekonomiċi bl-għan li jimmassimizza l-effetti sekondarji pożittivi tagħhom fuq l-ekonomija u s-soċjetà usa' ***fiż-żoni tagħhom***, inkluż bl-iġġenerar ta' domanda usa' għall-konnettività u s-servizzi.

(24a) ***It-territorji mhux konnessi fiż-żoni kollha tal-Unjoni, jirrappreżentaw ostakli u potenzjal mhux sfruttat għas-suq uniku diġitali.*** F'ħafna miż-żoni rurali u mbiegħda, il-konnettività tal-internet ta' kwalità għolja jista' jkollha rwol essenzjali biex jiġi evitat id-distakk, l-iżolament u d-depopolazzjoni diġitali billi jonqsu l-ispejjeż għat-twassil tal-oġġetti u s-servizzi u parzjalment tiġi kkumpensata d-distanza. Il-konnettività tal-internet ta' kwalità għolja hija meħtieġa għal opportunitajiet ekonomiċi ġodda bħall-biedja ta' preċiżjoni jew l-iżvilupp ta' bijoekonomija f'żoni rurali. Jenħtieġ li l-Programm jikkontribwixxi biex jipprovdi lill-familji Ewropej kollha, rurali jew urbani, b'konnettività fissa jew bla fili ta' kapaċità għolja ħafna, billi jiffoka fuq dawk l-użi li għalihom huwa osservat grad ta' nuqqas tas-suq, u li jista' jkun indirizzat permezz ta' għotjiet ta' intensità baxxa. ***Bil-ħsieb li jiġu massimizzati s-sinerġiji tal-azzjonijiet appoġġjati mill-Programm, jenħtieġ li jitqies b'mod debitu l-livell ta' konċentrazzjoni tal-muturi soċjoekonomiċi f'żona speċifika u l-livell ta' finanzjament meħtieġ biex tiġi ġġenerata l-kopertura. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-Programm jimmira li jikseb kopertura komprensiva tad-djar u t-territorji, peress li mhuwiex ekonomiku li wieħed jindirizza iktar 'l quddiem il-lakuni f'żona diġà koperta.***

(25) Barra minn hekk, fuq il-passi tas-suċċess tal-inizjattiva WiFi4EU, jenħtieġ li l-Programm ikompli jappoġġja l-provvediment ta' konnettività lokali bla fili, bla ħlas, sikura u ta' kwalità għolja fiċ-ċentri tal-ħajja pubblika lokali, inkluż l-entitajiet b'missjoni pubblika bħall-awtoritajiet pubbliċi u l-fornituri ta' servizzi pubbliċi kif ukoll fl-ispazji miftuħa aċċessibbli għall-pubbliku ġenerali, sabiex jippromwovi l-viżjoni diġitali tal-Unjoni fil-komunitajiet lokali.

(25a) ***L-infrastruttura diġitali hija bażi importanti għall-innovazzjoni. Sabiex il-programm jimmassimizza l-impatt tiegħu jenħtieġ li jiffoka fuq il-finanzjament tal-infrastruttura. Għalhekk, jenħtieġ li s-servizzi u l-applikazzjonijiet diġitali individwali,***

bħal dawk li jinvolvu diversi teknoloġiji tar-reġistru distribwit jew li japplikaw l-intelliġenza artifiċjali, ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Programm u minflok, kif xieraq, jiġu indirizzati permezz ta' strumenti oħra bħall-Ewropa Diġitali. Huwa importanti wkoll li jiġu massimizzati s-sinerġiji bejn il-programmi differenti.

(26) Il-vijabbiltà tas-servizzi diġitali antiċipati tal-ġenerazzjoni li jmiss, bħas-servizzi u l-applikazzjonijiet tal-Internet tal-Oġġetti li huma mistennija li jkunu ta' benefiċċju sinifikanti f'diversi setturi u għas-soċjetà inġenerali, se tkun teħtieġ kopertura transfruntiera mingħajr interruzzjoni ***b'sistemi*** 5G, b'mod partikolari biex l-utenti u l-oġġetti jkunu jistgħu jibqgħu konnessi anki meta jkunu mobbli. Madankollu x-xenarji tal-qsim tal-kostijiet għall-użu tal-5G f'dawn is-setturi għadhom mhux ċari, u r-riskji perċepiti tal-użu kummerċjali f'ċerti oqsma ewlenin huma għoljin ħafna. Il-kurituri tat-toroq u l-konnessjonijiet ferrovjarji huma mistennija li jkunu oqsma ewlenin għall-ewwel fażi tal-applikazzjonijiet il-ġodda fil-qasam tal-mobilità konnessa u għalhekk jikkostitwixxu proġetti transfruntiera vitali għall-finanzjament fil-qafas ta' dan il-Programm.

▌

(28) L-implimentazzjoni ta' netwerks ta' komunikazzjonijiet elettroniċi ċentrali, inkluż ▌ kejbils sottomarini li jgħaqqdu t-territorji Ewropej ma' pajjiżi terzi f'kontinenti oħrajn jew li jgħaqqdu l-gżejjer Ewropej***, ir-reġjuni ultraperiferiċi*** jew ***il-pajjiżi u t-territorji*** extra-Ewropej, ***inkluż permezz tal-ilmijiet territorjali tal-Unjoni u ż-Żona Ekonomika Esklużiva tal-Istati Membri*** hija meħtieġa sabiex jiġi pprovdut it-tnaqqis meħtieġ għal infrastruttura tant essenzjali, u sabiex jiżdiedu l-kapaċità u r-reżiljenza tan-netwerks diġitali tal-Unjoni***, u b'hekk jingħata wkoll kontribut għall-koeżjoni tat-territorju***. Madankollu, proġetti bħal dawn spiss ma jkunux kummerċjalment vjabbli mingħajr l-appoġġ pubbliku. ***Barra minn hekk, jenħtieġ li jkun disponibbli appoġġ biex ir-riżorsi tal-informatika Ewropej bi prestazzjoni għolja jiġu kkomplementati b'konnessjonijiet b'kapaċità terabit adegwati.***

(29) Azzjonijiet li jikkontribwixxu għal proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-infrastruttura ta' konnettività diġitali se jimplimentaw l-iktar teknoloġija xierqa ***disponibbli*** għall-proġett speċifiku, ***li tipproponi*** l-aqwa bilanċ bejn it-teknoloġiji l-iktar avvanzati f'termini ta' kapaċità ta' fluss tad-data, sigurtà tat-trażmissjoni, reżiljenza tan-

netwerk u kosteffiċjenza, u jenħtieġ li jiġu pprijoritizzati billi l-programmi ta' ħidma jqisu kriterji stipulati f'dan ir-Regolament. L-implimentazzjoni ta' netwerks b'kapaċità għolja ħafna tista' tinkludi infrastruttura passiva, bil-għan li jiġu massimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi u ambjentali. Fl-aħħar nett, meta jiġu prijoritizzati azzjonijiet, ir-riperkussjonijiet pożittivi potenzjali f'termini ta' konnettività se jiġu kkunsidrati, pereżempju meta proġett implimentat jista' jtejjeb l-argument għall-vijabbiltà għal implimentazzjonijiet futuri li jwasslu għal aktar kopertura ta' territorji u popolazzjonijiet f'żoni li jkunu għadhom mhux koperti.

(30) L-Unjoni żviluppat it-teknoloġija tagħha stess ta' Pożizzjonament, Navigazzjoni u Sinkronizzazzjoni (PNT, EGNOS/Galileo), kif ukoll is-sistema tagħha stess ta' osservazzjoni tal-Art (Coperinus). Kemm EGNOS/Galileo kif ukoll Copernicus joffru servizzi avvanzati li jipprovdu benefiċċji ekonomiċi importanti lill-utenti pubbliċi u privati. Għaldaqstant, kull infrastruttura tat-trasport, tal-enerġija jew diġitali ffinanzjat mill-Programm li tuża s-servizzi ta' PNT jew ta' osservazzjoni tal-Art jenħtieġ li tkun teknikament kompatibbli ma' EGNOS/Galileo u ma' Copernicus.

(31) Ir-riżultati pożittivi tal-ewwel Sejħa għal proposti għall-finanzjament imħallat varata fil-qafas tal-programm attwali fl-2017 ikkonfermaw ir-rilevanza u l-valur miżjud tal-użu tal-għotjiet tal-UE għat-taħlit ma' finanzjament mill-Bank Ewropew tal-Investiment jew minn Banek Promozzjonali Nazzjonali jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi u ta' żvilupp oħrajn, kif ukoll minn istituzzjonijiet ta' finanzjament tas-settur privat u minn investituri tas-settur privat, inkluż permezz ta' sħubijiet pubbliċi-privati. ***It-taħlit jenħtieġ li jikkontribwixxi biex jattira l-investiment privat u biex jipprovdi ingranaġġ tal-kontribuzzjoni ġenerali tas-settur pubbliku f'konformità mal-miri tal-programm InvestEU.*** Għaldaqstant, jenħtieġ li l-Programm ikompli ***jappoġġja azzjonijiet*** li jippermettu t-taħlit bejn għotjiet tal-UE u sorsi oħra ta' finanzjament. ***Fis-settur tat-trasport, l-operazzjonijiet ta' taħlit jenħtieġ li ma jaqbżux l-10 % tal-pakkett speċifiku fl-Artikolu 4(2)(a)(i).***

(31a) Fis-settur tat-trasport, l-operazzjonijiet ta' taħlit jistgħu jintużaw għal azzjonijiet relatati ma' mobilità intelliġenti, interoperabbli, sostenibbli, inklużiva, aċċessibbli, sikura u sigura kif elenkati fl-Artikolu 9(2)(b).

(32) L-għanijiet ta' politika ta' dan il-Programm se jiġu indirizzati wkoll permezz ta' strumenti finanzjarji u garanzija baġitarja fil-qasam/fl-oqsma ta' politika ▌ tal-Fond ta' InvestEU. L-azzjonijiet tal-Programm jenħtieġ ***li jintużaw biex jixprunaw l-investiment billi*** jindirizzaw nuqqasijiet tas-suq jew sitwazzjonijiet ta' investiment li mhumiex ottimali, ***b'mod partikolari f'każ li l-azzjonijiet ma jkunux kummerċjalment vijabbli,*** b'mod proporzjonat, mingħajr ma jiġi rduppjat jew soppress il-finanzjament privat, u b'valur miżjud Ewropew ċar.

(33) Sabiex jiġi promoss żvilupp integrat taċ-ċiklu tal-innovazzjoni, hemm bżonn li tiġi żgurata l-komplementarjetà bejn is-soluzzjonijiet innovattivi żviluppati fil-kuntest tal-programmi qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni tal-Unjoni, u s-soluzzjonijiet innovattivi implimentati b'appoġġ mill-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa. Għal dan il-għan, is-sinerġiji ma' Orizzont Ewropa se jiżguraw li: (a) jiġu identifikati l-ħtiġijiet ta' riċerka u innovazzjoni fl-oqsma tat-trasport, l-enerġija u s-settur diġitali fi ħdan l-UE, u jiġu stabbiliti matul il-proċess ta' ppjanar strateġiku ta' Orizzont Ewropa; (b) il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa tappoġġja l-implimentazzjoni fuq skala kbira ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet innovattivi fl-oqsma tat-trasport, l-enerġija u l-infrastruttura diġitali, b'mod partikulari dawk li jirriżultaw minn Orizzont Ewropa; (c) l-iskambju ta' informazzjoni u dejta bejn Orizzont Ewropa u l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa se jiġi ffaċilitat, pereżempju billi jingħata fokus lil teknoloġiji minn Orizzont Ewropa fi stadju avvanzat ta' tħejjija għas-suq, li jkunu jistgħu jiġu implimentati b'mod aktar profond permezz tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa.

(34) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-perjodu kollu 2021-2027, li se jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, fit-tifsira ta' [referenza li għandha tiġi aġġornata kif xieraq skont il-ftehim interistituzzjonali l-ġdid: il-punt 17 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-2 ta' Diċembru 2013 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba[1] għall-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali].

(35) Fil-livell tal-Unjoni, is-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika huwa l-qafas biex jidentifika l-prijoritajiet ta' riforma nazzjonali u biex tiġi

---

[1] ĠU C 373, 20.12.2013, p. 1.

mmonitorjata l-implimentazzjoni tagħhom. L-Istati Membri jiżviluppaw l-istrateġiji pluriennali nazzjonali tagħhom stess b'appoġġ għal dawn il-prijoritajiet ta' riforma. Dawn l-istrateġiji jenħtieġ li jiġu ppreżentati flimkien mal-Programmi Nazzjonali ta' Riforma ta' kull sena, bħala mod kif jiġu strutturati u koordinati l-proġetti ta' investiment ta' prijorità li jkunu se jiġu appoġġjati b'finanzjament nazzjonali u/jew tal-Unjoni. Jenħtieġ li jservu wkoll biex jintuża l-finanzjament tal-Unjoni b'mod koerenti, u biex jiġi massimizzat il-valur miżjud tal-appoġġ finanzjarju li jkun se jasal speċifikament mingħand il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) u l-Fond ta' Koeżjoni, il-Funzjoni Ewropea ta' Stabbilizzazzjoni tal-Investimenti, InvestEU u l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, fejn rilevanti. L-appoġġ finanzjarju jenħtieġ li jintuża b'mod konsistenti mal-pjanijiet enerġetiċi u klimatiċi tal-Unjoni u nazzjonali, fejn rilevanti.

(36) Regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, u jiddeterminaw b'mod partikulari l-proċedura biex jiġi stabbilit u implimentat il-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, premjijiet u implimentazzjoni indiretta, u jipprevedu verifiki tar-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jikkonċernaw ukoll il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tas-saltna tad-dritt fl-Istati Membri, billi r-rispett għas-saltna tad-dritt huwa prekundizzjoni essenzjali għall-ġestjoni finanzjarja tajba u għall-finanzjament effettiv mill-UE.

(37) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jenħtieġ li jintgħażlu abbażi tal-kapaċità tagħhom biex jiksbu l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u biex iwasslu riżultati, filwaqt li jqisu b'mod partikulari l-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv, u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Jenħtieġ li dan jinkludi kunsiderazzjoni tal-użu ta' somom f'daqqa, rati fissi u kostijiet unitarji, kif ukoll finanzjament mhux marbut mal-kostijiet kif imsemmi fl-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju.

(38) Pajjiżi terzi li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jistgħu jieħdu sehem fi programm tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilita skont il-Ftehim taż-ŻEE, li jipprevedi l-implimentazzjoni tal-programmi b'deċiżjoni skont l-istess Ftehim. Pajjiżi terzi jistgħu jieħdu sehem ukoll abbażi ta' strumenti legali oħra. Jenħtieġ li tiddaħħal f'dan ir-Regolament dispożizzjoni speċifika biex jingħataw id-drittijiet meħtieġa u l-aċċess għall-uffiċjali awtorizzanti responsabbli, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) kif ukoll il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom bis-sħiħ.

(39) Ir-Regolament Finanzjarju jistabbilixxi r-regoli rigward l-għoti tal-għotjiet. Sabiex titqies l-ispeċifiċità tal-azzjonijiet appoġġjati mill-Programm u biex tiġi żgurata implimentazzjoni konsistenti fost is-setturi koperti mill-Programm, hemm bżonn li jiġu pprovduti indikazzjonijiet addizzjonali rigward il-kriterji tal-eliġibbiltà u tal-għoti. ***L-għażla tal-operazzjonijiet u l-finanzjament tagħhom jenħtieġ li jirrispettaw biss il-kundizzjonijiet previsti f'dan ir-Regolament u fir-Regolament Finanzjarju. Mingħajr ma jkun hemm deroga mir-Regolament Finanzjarju, il-programmi ta' ħidma jistgħu jipprevedu proċeduri simplifikati.***

(39a) F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, il-kriterji tal-għażla u tal-għoti huma definiti fil-programmi ta' ħidma. Fis-settur tat-trasport, il-kwalità u r-rilevanza ta' proġett jenħtieġ li jiġu vvalutati wkoll filwaqt li jitqies l-impatt mistenni tiegħu fuq il-konnettività tal-UE, il-konformità tiegħu mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà u l-istrateġija tiegħu fir-rigward tal-ħtiġijiet ta' manutenzjoni futura.

(40) Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95[2] u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96[3] u r-Regolament

---

[1] Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

[2] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

[3] Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tipproteġi l-interessi

tal-Kunsill (UE) 2017/193[1], l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenħtieġ li jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inkluż il-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet u ta' frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett u, fejn xieraq, l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jistabbilixxi jekk sarx frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) jista' jinvestiga u jressaq każijiet ta' frodi u attivitajiet kriminali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2]. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi tal-Unjoni trid tikkoopera bis-sħiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA), u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

(41) Skont [referenza li trid tiġi aġġornata kif xieraq skont deċiżjoni ġdida dwar il-PTEE: l-Artikolu 94 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE[3]], persuni u entitatijiet stabbiliti f'pajjiżi u territorji extra-Ewropej (PTEE) huma eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Programm u għall-arranġamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li magħhom il-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti huwa marbut.

(42) Jenħtieġ li l-Unjoni tfittex il-koerenza u sinerġiji mal-programmi tal-Unjoni għall-politiki esterni, inkluż għajnuna ta' qabel l-adeżjoni wara l-impenji meħudin fil-kuntest

finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

[1] Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

[2] Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

[3] ĠU L 344, 19.12.2013, p1.

tal-Komunikazzjoni "Perspettiva kredibbli għat-tkabbir u involviment akbar tal-UE mal-Balkani tal-Punent"[1].

(43) Meta pajjiżi terzi jew entitajiet stabbiliti f'pajjiżi terzi jipparteċipaw f'azzjonijiet li jikkontribwixxu għal proġetti ta' interess komuni jew proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, l-għajnuna finanzjarja jenħtieġ li tkun disponibbli biss jekk tkun essenzjali għall-kisba tal-għanijiet ta' dawn il-proġetti. ***Rigward il-parti dwar proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, jenħtieġ li l-kooperazzjoni bejn Stat Membru jew diversi Stati Membri u pajjiż terz (inkluż il-Komunità tal-Enerġija] tirrispetta l-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 11 tad-Direttiva (UE) 2018/XXX tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli] rigward il-ħtieġa għal konnessjoni fiżika mal-UE.***

(43a) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' Ottubru 2017 "Nagħmlu l-Akkwist Pubbliku jaħdem fl-Ewropa u għaliha"[2], tindika li l-UE hija l-aktar suq miftuħ fid-dinja għall-akkwist, iżda l-aċċess għall-kumpaniji tagħna f'pajjiżi oħra mhux dejjem ikun reċiproku. Għalhekk, il-benefiċjarji tal-FNE jenħtieġ li jagħmlu użu sħiħ mill-possibbiltajiet strateġiċi ta' akkwist offruti mid-Direttiva 2014/25/UE.

(44) Skont il-punti 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016[3], hemm bżonn li dan il-Programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi ta' monitoraġġ, ***bħall-monitoraġġ tal-klima***, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, partikularment fuq l-Istati Membri. Jenħtieġ li l-Kummissjoni twettaq evalwazzjonijiet u tikkomunikahom lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, sabiex tiġi vvalutata l-effettività u l-effiċjenza tal-finanzjament u l-impatt tiegħu fuq l-għanijiet ġenerali tal-Programm, ***u ssir kwalunkwe modifika meħtieġa***.

---

[1] COM(2018)0065.

[2] ***Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Nagħmlu l-Akkwist Pubbliku jaħdem fl-Ewropa u għaliha (COM(2017)0572).***

[3] Il-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016; ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

(45) Jenħtieġ li jiġu implimentati miżuri ***trasparenti, responsabbli u*** adegwati ta' monitoraġġ u ta' rapportar, li jinkludu indikaturi ***li jistgħu jitkejlu***, sabiex jiġi ***vvalutat u*** rrapportat il-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-għanijiet ġenerali u speċifiċi stipulati f'dan ir-Regolament***, kif ukoll biex jiġu promossi l-kisbiet tiegħu***. Din is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni jenħtieġ li tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Programm u r-riżultati tiegħu ***huma adatti għal analiżi fil-fond tal-progress li jkun sar u tad-diffikultajiet li jqumu u li dik id-data u dawk ir-riżultati*** jinġabru b'mod effiċjenti, effettiv u f'waqtu. Hemm bżonn li jiġu imposti rekwiżiti proporzjonati ta' rapportar fuq dawk li jirċievu fondi tal-Unjoni sabiex tinġabar id-data rilevanti għall-Programm.

(45a) Il-programm jenħtieġ li jiġi implimentat permezz ta' programmi ta' ħidma. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tadotta sal-31 ta' Diċembru 2020 l-ewwel programmi ta' ħidma pluriennali li se jinkludu l-iskeda tas-sejħiet għall-proposti għall-ewwel tliet snin tal-programm, is-suġġetti u l-baġit indikattiv tagħhom kif ukoll qafas prospettiv li jkopri l-perjodu ta' programmazzjoni kollu.

(46) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni ta' programmi ta' ħidma. Jenħtieġ li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

(47) Sabiex jiġu adattati, fejn xieraq, l-indikaturi użati għall-monitoraġġ tal-Programm, il-perċentwali indikattivi tar-riżorsi baġitarji allokati għal kull għan speċifiku fis-settur tat-trasport, u d-definizzjoni tal-kurituri tan-netwerk ewlieni tat-trasport, is-setgħat li tadotta atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jenħtieġ li jiġu ddelegati lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendi għall-Partijiet I, II u III tal-Anness ta' dan ir-Regolament. Huwa tassew importanti li matul il-ħidma preparatorja tagħha, il-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa, inkluż fil-livell espert, u li dawn il-konsultazzjonijiet isiru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tħejjija tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jittrattaw it-tħejjija tal-atti delegati.

(48) Għal raġunijiet ta' ċarezza, ir-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) Nru 283/2014 jenħtieġ li jitħassru. Madankollu, jenħtieġ li jinżammu l-effetti tal-Artikolu 29 tar-Regolament (UE) Nru 1316/2013, li jemenda l-Anness tar-Regolament (UE) Nru 913/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2] fir-rigward tal-lista ta' kurituri tat-trasport tal-merkanzija.

(49) Huwa meħtieġ li dan ir-Regolament jidħol fis-seħħ minnufih malli jiġi ppubblikat, sabiex tiġi permessa l-adozzjoni f'waqtha tal-atti ta' implimentazzjoni pprovduti minnu,

---

1 Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

2 Ir-Regolament (UE) Nru 913/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2010 dwar netwerk ferrovjarju Ewropew għat-trasport ta' merkanzija kompetittiv (ĠU L 276, 20.10.2010, p. 22).

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I
DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1
Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (il-"Programm").

Jistabbilixxi l-għanijiet tal-Programm, il-baġit għall-perjodu 2021-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni, u r-regoli għall-għoti ta' tali finanzjament.

Artikolu 2
Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) "azzjoni" tfisser kwalunkwe attività, li ġiet identifikata bħala waħda finanzjarjament u teknikament indipendenti, għandha skeda ta' żmien stabbilita, u hija neċessarja għall-implimentazzjoni ta' proġett;

(b) "fjuwils alternattivi" tfisser fjuwils alternattivi ***għall-modi tat-trasport kollha*** kif definit fl-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/94/UE;

(ca) "benefiċjarju" tfisser entità b'personalità ġuridika li magħha ġie ffirmat ftehim ta' għotja;

(d) "operazzjoni ta' taħlit" tfisser azzjonijiet sostnuti mill-baġit tal-UE, inkluż fi ħdan il-faċilitajiet ta' taħlit skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/XXX (ir-"Regolament Finanzjarju"), li jikkombinaw forom ta' sostenn li mhumiex rimborsabbli u/jew strumenti finanzjarji ***u/jew garanziji baġitarji*** mill-baġit tal-UE b'forom ta' sostenn rimborsabbli minn istituzzjonijiet finanzjarji tal-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll minn istituzzjonijiet finanzjarji kummerċjali u minn investituri;

(e) "netwerk komprensiv" tfisser l-infrastruttura tat-trasport identifikata skont il-Kapitolu II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(f) "netwerk ewlieni" tfisser l-infrastruttura tat-trasport identifikata skont il-Kapitolu III tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(g) "kurituri tan-netwerk ewlieni" tfisser strument li jiffaċilita l-implimentazzjoni koordinata tan-netwerk ewlieni kif inhu previst fil-Kapitolu IV tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013 u kif elenkat fil-Parti III tal-Anness ta' dan ir-Regolament;

(ga) "konnessjoni transfruntiera" fis-settur tat-trasport tfisser proġett ta' interess komuni li jiżgura l-kontinwità tan-netwerk TEN-T bejn Stati Membri jew bejn Stat Membru u pajjiż terz;

(gb) "konnessjoni nieqsa" hija sezzjoni nieqsa tat-trasport tal-modi kollha tan-netwerk TEN-T jew sezzjoni tat-trasport li qiegħda tipprovdi l-konnessjoni ta' netwerks ewlenin jew komprensivi mal-kurituri TEN-T li tostakola l-kontinwità tal-netwerk TEN-T jew li fiha konġestjoni waħda jew aktar li taffettwa jew jaffettwaw il-kontinwità tan-netwerk TEN-T;

(gc) "infrastruttura b'użu doppju" tfisser infrastruttura tan-netwerk tat-trasport li tindirizza l-ħtiġijiet kemm tad-difiża kif ukoll taċ-ċivili;

(h) "proġett transfruntier fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli" tfisser proġett magħżul jew eliġibbli biex jintgħażel skont ftehim ta' kooperazzjoni jew kwalunkwe tip ta' arranġament ieħor bejn ***tal-inqas żewġ Stati Membri*** jew bejn ***tal-inqas Stat Membru wieħed*** u ***pajjiż terz jew*** pajjiżi terzi kif definit ***fl-Artikoli 8, 9,11 u 13 tad-Direttiva (UE) 2018/2001*** fl-ippjanar jew fl-implimentazzjoni ta' enerġija rinnovabbli, skont il-kriterji stabbiliti fil-Parti IV tal-Anness ta' dan ir-Regolament;

(ha) "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" tfisser il-prinċpju li l-effiċjenza tiġi l-ewwel kif imsemmi fl-Artikolu 2(18) tar-Regolament (UE) Nru 2018/1999.

(i) "infrastruttura tal-konnettività diġitali" tfisser netwerks ta' kapaċità għolja ħafna, sistemi 5G, konnettività lokali bla fili ta' kwalità għolja ħafna, netwerks ċentrali, kif ukoll pjattaformi diġitali operattivi direttament assoċjati mal-infrastruttura tat-trasport u tal-enerġija;

(j) "sistemi 5G" tfisser sett ta' elementi ta' infrastruttura diġitali bbażati fuq standards miftiehma fuq livell globali għat-teknoloġija tal-komunikazzjoni mobbli u bla fili użat għal servizzi ta' konnettività u ta' valur miżjud b'karatteristiċi ta' prestazzjoni avvanzata bħal rati ta' data u kapaċità għoljin ħafna, ***komunikazzjonijiet b'latenza*** baxxa, affidabbiltà ***estremament*** għolja, jew li jappoġġjaw għadd kbir ta' apparati konnessi;.

(k) "kuritur 5G" tfisser mogħdija tat-trasport, triq, linja ferrovjarja ***jew passaġġ fuq l-ilma intern***, koperti kollha b'infrastruttura ta' konnettività diġitali u b'mod partikolari b'sistemi 5G, li tippermetti l-forniment mingħajr interruzzjoni ta' servizzi diġitali ta' sinerġija bħal mobilità konnessa u awtomatizzata▌ , servizzi ta' mobilità intelliġenti simili għal-linji ferrovjarji ***jew konnettività diġitali fuq il-passaġġi fuq l-ilma intern;***

(l) "pjattaformi diġitali operattivi assoċjati direttament ma' infrastruttura tat-trasport u tal-enerġija" tfisser riżorsi ta' teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni ("ICT") fiżiċi u virtwali, li joperaw fuq l-infrastruttura tal-komunikazzjoni, li jappoġġjaw il-fluss, il-ħżin, l-ipproċessar u l-analiżi ta' data tal-infrastruttura tat-trasport u/jew tal-enerġija;

(m) "proġett ta' interess komuni" tfisser proġett identifikat fir-Regolament (UE) Nru 1315/2013 jew fir-Regolament (UE) Nru 347/2013 jew fl-Artikolu 8 ta' dan ir-Regolament;

(n) "studji" tfisser attivitajiet meħtieġa għat-tħejjija ta' implimentazzjoni tal-proġett, bħal studji preparatorji, kartografiċi, tal-fattibbiltà, ta' evalwazzjoni, ta' ttestjar u ta' validazzjoni, inkluż fil-forma ta' software, u kwalunkwe miżura oħra ta' appoġġ tekniku, li tinkludi azzjoni bil-quddiem sabiex jiġi ddefinit u żviluppat proġett u sabiex tittieħed deċiżjoni dwar il-finanzjament tiegħu, bħal stħarriġ dwar is-siti kkonċernati u t-tħejjija tal-pakkett finanzjarju;

(o) "muturi soċjoekonomiċi" tfisser entitajiet li, minħabba l-missjoni, in-natura jew il-post tagħhom, jistgħu jiġġeneraw b'mod dirett jew indirett benefiċċji soċjoekonomiċi importanti għaċ-ċittadini, għan-negozji u għall-komunitajiet lokali fit-territorju tal-madwar ***jew fiż-żona ta' influwenza tagħhom***;

(p) "pajjiż terz" tfisser pajjiż li mhuwiex membru tal-Unjoni Ewropea;

(q) "netwerks ta' kapaċità għolja ħafna" tfisser netwerks ta' kapaċità għolja ħafna kif definit ***fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva (UE) 2018/172***;

(r) "xogħlijiet" tfisser ix-xiri, il-forniment u t-tħaddim ta' komponenti, sistemi u servizzi inkluż is-software, it-twettiq tal-iżvilupp u l-bini u l-attivitajiet ta' installazzjoni relatati ma' proġett, l-aċċettazzjoni tal-installazzjonijiet u l-varar ta' proġett.

Artikolu 3

Għanijiet

1. Il-Programm għandu l-għan ġenerali li ***jibni***, jiżviluppa***,*** jimmodernizza ***u jlesti*** n-netwerks trans-Ewropej fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u diġitali, u li jiffaċilita l-kooperazzjoni transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, filwaqt li jqis l-impenji ta' dekarbonizzazzjoni fit-tul, ***jikkontribwixxi għaż-żieda fil-kompetittività Ewropea, għat-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv u għall-koeżjoni territorjali, soċjali u ekonomika, għall-aċċess u l-integrazzjoni tas-suq intern*** u b'enfasi fuq is-sinerġiji fost is-setturi ***tat-trasport, tal-enerġija u diġitali***.

2. Il-Programm għandu l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:

(a) Fis-settur tat-trasport:

(i) ***f'konformità mal-għanijiet tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013,*** li jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni marbutin ma' netwerks u infrastruttura effiċjenti***,*** interkonnessi ***u multimodali*** għal mobilità intelliġenti, ***interoperabbli,*** sostenibbli, inklużiva, ***aċċessibbli,*** sikura u sigura;

(ii) ***li jadatta partijiet tan-netwerk tat-trasport trans-Ewropew għal użu doppju tal-infrastruttura tat-trasport bil-għan li jittejbu kemm il-mobilità ċivili kif ukoll dik*** militari ;

(b) Fis-settur tal-enerġija, li jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni marbutin ma' integrazzjoni aktar profonda ta' suq intern tal-enerġija ***effiċjenti u kompetittiv***, l-interoperabbiltà transfruntiera u transsettorjali tan-netwerks, l-iffaċilitar tad-dekarbonizzazzjoni ***tal-ekonomija, il-promozzjoni tal-effiċjenza enerġetika*** u l-iżgurar tas-sigurtà tal-provvista, u li jiffaċilita l-kooperazzjoni transfruntiera fil-qasam tal-enerġija, ***inkluża l-enerġija*** rinnovabbli;

(c) Fis-settur diġitali, li jikkontribwixxi ***għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni relatati mal-implimentazzjoni*** ta' netwerks diġitali sikuri u siguri b'kapaċità għolja ħafna u ta' sistemi 5G, għaż-żieda fir-reżiljenza u fil-kapaċità tan-netwerks ċentrali diġitali fit-territorji tal-UE billi jgħaqqadhom ma' territorji fil-madwar, kif ukoll għad-diġitalizzazzjoni tan-netwerks tat-trasport u tal-enerġija.

Artikolu 4

Baġit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm għall-perjodu 2021-2027 hu stabbilit ***għal EUR 43 850 768 000 fi prezzijiet kostanti (EUR XXX fi prezzijiet attwali).***

2. Dan l-ammont għandu jitqassam kif ġej:

   (a) ***EUR 33 513 524 000 fi prezzijiet kostanti (EUR XXX fi prezzijiet kurrenti)*** għall-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(a), li minnhom:

      (i) ***EUR 17 746 000 000 fi prezzijiet kostanti (EUR XXX fi prezzijiet kurrenti)*** mir-raggruppament tal-Investiment Strateġiku Ewropew;

      (ii) ***EUR 10 000 000 000 fi prezzijiet kostanti (EUR 11 285 493 000 fi prezzijiet kurrenti)*** trasferiti mill-Fond ta' Koeżjoni sabiex jintefqu f'konformità ma' dan ir-Regolament esklużivament fl-Istati Membri eliġibbli għall-finanzjament mill-Fond ta' Koeżjoni;

      (iii) ***EUR 5 767 524 000 fi prezzijiet kostanti (***EUR 6 500 000 000 ***fi prezzijiet kurrenti)*** mir-raggruppament tad-Difiża għall-għan speċifiku msemmi fl-Artikolu 3(2)(a)(ii);

   (b) ***EUR 8 650 000 000*** għall-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(b), ***li minnhom 15 %, soġġett għall-adozzjoni mis-suq,*** għall-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli; ***Jekk jintlaħaq il-limitu ta' 15 %, il-Kummissjoni Ewropea għandha żżid dan l-ammont sa 20 %, soġġett għall-adozzjoni fis-suq.***

   (c) ***EUR 2 662 000 000 fi prezzijiet kostanti (***EUR 3 000 000 000 ***fi prezzijiet kurrenti)*** għall-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(c).

3. Il-Kummissjoni ma għandhiex titbiegħed mill-ammont imsemmi ***fil-paragrafu 2(a)(ii)***.

4. ***Sa 1% mill-ammont*** imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jintuża għal għajnuna teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Programm u tal-linji gwida speċifiċi għas-settur, bħal attivitajiet ta' tħejjija, ta' monitoraġġ, ta' kontroll, ta' awditjar u ta' evalwazzjoni inkluż sistemi tal-informazzjoni u tat-teknoloġija korporattivi. Dan l-ammont jista' jintuża wkoll biex jiffinanzja miżuri ta' akkumpanjament għat-tħejjija ta' proġetti b'mod partikolari biex tingħata ***konsulenza lill-promoturi ta' proġetti dwar opportunitajiet ta' finanzjament sabiex jiġi assistiti fl-istrutturar tal-finanzjament tal-proġetti tagħhom***.

5. L-impenji baġitarji għal azzjonijiet li jkunu ta' aktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fuq diversi snin fi ħlasijiet parzjali annwali.

6. Mingħajr ħsara għar-Regolament Finanzjarju, in-nefqa għall-azzjonijiet li jirriżultaw minn proġetti inklużi fl-ewwel programm ta' ħidma tista' tkun eliġibbli mill-1 ta' Jannar 2021.

7. L-ammont trasferit mill-Fond ta' Koeżjoni għandu jkun implimentat skont dan ir-Regolament, soġġett għall-paragrafu 8 u mingħajr ħsara għall-Artikolu 14(2)(b).

8. Fir-rigward tal-ammonti ttrasferiti mill-Fond ta' Koeżjoni ▌ sal-31 ta' Diċembru ***2022***, l-għażla tal-proġetti eliġibbli għall-finanzjament għandha tirrispetta l-allokazzjonijiet nazzjonali skont il-Fond ta' Koeżjoni▌. B'effett mill-1 ta' Jannar ***2023***, ir-riżorsi ttrasferiti lill-Programm li ma jkunux ġew impenjati għal proġett ta' infrastruttura tat-trasport għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni***, fuq bażi kompetittiva,*** tal-Istati Membri kollha eliġibbli għal finanzjament mill-Fond ta' Koeżjoni sabiex jiffinanzjaw proġetti ta' infrastruttura tat-trasport skont dan ir-Regolament.

8a. L-ammont ittrasferit mill-Fond ta' Koeżjoni ma għandux jintuża għall-finanzjament ta' programmi ta' ħidma transettorjali u operazzjonijiet ta' taħlit.

9. Riżorsi allokati lill-Istati Membri taħt ġestjoni kondiviża jistgħu, fuq it-talba tagħhom, jiġu ttrasferiti għall-Programm. Il-Kummissjoni għandha timplimenta dawn ir-riżorsi direttament skont [il-punt (a) tal-Artikolu 62(1)] tar-Regolament Finanzjarju jew indirettament skont il-punt (c) ta' dak l-istess Artikolu. ▌ Dawn ir-riżorsi għandhom jintużaw għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.

9a. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 paragrafu 9, fis-settur diġitali, ir-riżorsi allokati lill-Istati Membri taħt ġestjoni kondiviża jistgħu, fuq talba tagħhom, jiġu ttrasferiti lill-Programm, anki biex jikkomplementaw il-finanzjament ta' azzjonijiet eliġibbli skont l-Artikolu 9, paragrafu 4 sa 100 % tal-ispiża eliġibbli totali fejn possibbli, mingħajr preġudizzju għall-prinċipju ta' kofinanzjament stabbilit fl-Artikolu 190 tar-Regolament Finanzjarju u għar-Regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat. Dawk ir-riżorsi għandhom jintużaw biss għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.

Artikolu 5

Pajjiżi Terzi assoċjati mal-Programm

1. Il-Programm għandu jkun miftuħ għall-pajjiżi terzi li ġejjin:

(a) membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Ħieles (EFTA) li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim taż-ŻEE;

(b) pajjiżi aderenti, pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-parteċipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni rispettivi, jew ftehimiet simili, u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;

(c) pajjiżi koperti mill-Politika Ewropea tal-Viċinat, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-parteċipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni rispettivi, jew ftehimiet simili, u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;

(d) pajjiżi terzi oħra, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fi ftehim speċifiku li jkopri l-parteċipazzjoni tal-pajjiż terz fi kwalunkwe programm tal-Unjoni, sakemm dak il-ftehim:

– jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u tal-benefiċċji tal-pajjiż terz li jkun qed jipparteċipa fil-programmi tal-Unjoni;

– jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-parteċipazzjoni fil-programmi, inkluż il-kalkolu tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal programmi individwali u l-kostijiet amministrattivi tagħhom. Dawn il-kontribuzzjonijiet għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat f'konformità ***mal-Artikolu 21(5)*** tar-Regolament Finanzjarju;

– ma jagħtix lill-pajjiż terz is-setgħa li jieħu deċiżjonijiet dwar il-programm;

– jiggarantixxi d-drittijiet tal-Unjoni li tiżgura ġestjoni finanzjarja tajba u li tipproteġi l-interessi finanzjarji tagħha.

– ***jipprovdi reċiproċità fl-aċċess għal programmi simili fil-pajjiż terz, speċjalment għal dak li jikkonċerna l-akkwist pubbliku.***

2. Il-pajjiżi terzi msemmija fil-paragrafu 1, u l-entitajiet stabbiliti f'dawk il-pajjiżi, ma jistgħux jirċievu għajnuna finanzjarja skont dan ir-Regolament għajr meta tkun indispensabbli għall-kisba tal-għanijiet ta' proġett speċifiku ta' interess komuni u skont il-kundizzjonijiet stipulati fil-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 19***, u skont id-dispożizzjonijiet stabbiliti mill-Artikolu 8 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013***.

Artikolu 6

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament mill-UE

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat b'ġestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju, jew b'ġestjoni indiretta flimkien ma' korpi msemmija fl-Artikolu [***62***(1)(c)] tar-Regolament Finanzjarju.

2. Il-Programm jista' jipprovdi finanzjament ***fil-forom ta' għotjiet u ta' akkwist kif*** stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju. Jista' ***jikkontribwixxi wkoll għal*** operazzjonijiet ta' taħlit ▌ b'konformità mar-Regolament ta' InvestEU u t-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju. ***Fis-settur tat-trasport, il-kontribuzzjoni tal-Unjoni mal-operazzjonijiet ta' taħlit jenħtieġ li ma jaqbżux l-10 % tal-ammont baġitarju indikat fl-Artikolu 4(2)(a)(i). Fis-settur tat-trasport, l-operazzjonijiet ta' taħlit jistgħu jintużaw għal azzjonijiet relatati ma' mobilità intelliġenti, interoperabbli, sostenibbli, inklużiva, aċċessibbli, sikura u sigura kif elenkati fl-Artikolu 9(2)(b).***

3. Il-Kummissjoni tista' tiddelega s-setgħa ta' implimentazzjoni ta' parti mill-Programm lil aġenziji eżekuttivi skont l-Artikolu [69] tar-Regolament Finanzjarju bil-għan tal-ġestjoni ottimali u r-rekwiżiti tal-effiċjenza tal-Programm fis-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali.

4. Kontribuzzjonijiet għal mekkaniżmu ta' assigurazzjoni reċiproka jistgħu jkopru r-riskju marbut mal-irkupru tal-fondi mingħand il-benefiċjarji, u għandhom jitqiesu bħala garanzija suffiċjenti skont ir-Regolament Finanzjarju. Għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet stabbiliti [fl-Artikolu X] tar-Regolament XXX [is-suċċessur tar-Regolament dwar il-Fond ta' Garanzija].

Artikolu 7

Proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli

1. Il-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli għandhom ***jikkontribwixxu għad-dekarbonizzazzjoni, it-tlestija tas-suq intern tal-enerġija u t-tisħiħ tas-sigurtà tal-provvista***. Dawn il-proġetti għandhom ikunu inklużi fi ftehim ta' kooperazzjoni jew kwalunkwe tip ta' arranġament ieħor bejn ***tal-inqas żewġ*** Stati Membri jew bejn ***tal-inqas Stat Membru wieħed*** u ***pajjiż terz jew*** pajjiżi terzi kif stipulat ***fl-Artikoli 8, 9, 11 u13*** tad-Direttiva ***(UE) 2018/2001***. Dawn il-proġetti għandhom ikunu identifikati skont il-kriterji ***ġenerali*** u **l-proċess** stipulati fil-Parti IV tal-Anness ta' dan ir-Regolament.

2. Sal-31 ta' Diċembru 2019, il-Kummissjoni għandha tadotta att delegat skont l-Artikolu 23(d) ta' dan ir-Regolament sabiex tispeċifika akta***r, mingħajr preġudizzju għall-kriterji tal-għoti stabbiliti fl-Artikolu 13,*** il-kriterji tal-għażla ***speċifiċi*** u tistabbilixxi d-dettalji tal-proċess tal-għażla tal-proġetti, u għandha tippubblika l-metodoloġiji għall-ivvalutar tal-kontribuzzjoni tal-proġetti għall-kriterji ġenerali u ***għat-twettiq*** tal-analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji speċifikati fil-Parti IV tal-Anness.

3. Studji li jimmiraw l-iżvilupp u l-identifikazzjoni ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament taħt dan ir-Regolament.

4. Proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament tal-Unjoni għal xogħlijiet jekk jissodisfaw il-kriterji addizzjonali li ġejjin:

   (a) l-analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji speċifika għall-proġett skont il-punt 3 tal-Parti IV tal-Anness ***għandha tkun obbligatorja għall-proġetti appoġġjati kollha, għandha titwettaq b'mod trasparenti, komprensiv u komplut u għandha*** tipprovdi evidenza dwar l-eżistenza ta' tfaddil sinifikanti fil-kostijiet u/jew benefiċċji f'termini ta' sostenibbiltà, tal-integrazzjoni tas-sistema, ***is-sostenibbiltà ambjentali,*** is-sigurtà tal-provvista jew l-innovazzjoni; u

   (b) l-applikant juri li l-proġett kieku ma jsirx realtà fin-nuqqas tal-għotja, jew li l-proġett ma jistax ikun kummerċjalment vjabbli fin-nuqqas tal-għotja. Din l-analiżi għandha tqis kwalunkwe dħul li jirriżulta minn skemi ta' sostenn.

5. L-ammont tal-għotja għal xogħlijiet għandu jkun proporzjonali għat-tfaddil fil-kostijiet u/jew għall-benefiċċji msemmija fil-punt 2(b) tal-Parti IV tal-Anness, u ma għandux jaqbeż l-

ammont meħtieġ biex jiġi żgurat li l-proġett isir realtà jew isir kummerċjalment vjabbli ***u għandu jirrispetta d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 14(3)***.

6. Il-programm għandu jipprovdi għall-possibbiltà ta' finanzjament koordinat mal-qafas li jippermetti l-użu tal-enerġija rinnovabbli msemmi fl-Artikolu 3(5) tad-Direttiva (UE) 2018/2001 u l-kofinanzjament mal-mekkaniżmu ta' finanzjament tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni msemmi fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Il-Kummissjoni għandha tivvaluta b'mod regolari l-użu tal-fondi fir-rigward tal-ammont ta' referenza fl-Artikolu 4(2)(b) għall-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli. Wara din il-valutazzjoni, fin-nuqqas ta' adozzjoni suffiċjenti mis-suq ta' proġetti tal-enerġija rinnovabbli transfruntiera, il-baġit mhux użat previst għal proġetti ta' enerġija rinnovabbli transfruntiera għandu jintuża biex jintlaħqu l-għanijiet tan-netwerks tal-enerġija trans-Ewropej definiti fl-Artikolu 3(2)(b) għall-azzjonijiet eleġibbli msemmija fl-Artikolu 9.3, u wkoll mill-2024, jista' jintuża għall-kofinanzjament tal-mekkaniżmu ta' finanzjament tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni stabbilit fir-Regolament (UE) 2018/1999.

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, regoli speċifiċi dwar il-kofinanzjament bejn il-partijiet fuq proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli taħt il-FNE u l-mekkaniżmu ta' finanzjament stabbilit fl-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) 2018/1999. Il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(3) għandha tapplika.

Artikolu 8

Proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-infrastruttura tal-konnettività diġitali

1. Proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-infrastruttura ta' konnettività diġitali ***huma dawk il-proġetti li huma mistennija jagħtu kontribut importanti lill-għanijiet tal-konnettività strateġika tal-Unjoni u/jew jipprovdu l-infrastruttura tan-netwerk li tappoġġja t-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija u tas-soċjetà kif ukoll tas-Suq Uniku Diġitali Ewropew.***

1a. Il-proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-infrastruttura tal-konnettività diġitali għandhom jikkonformaw mal-kriterji ta' hawn taħt:

(a) jikkontribwixxu għall-għan speċifiku previst fil-punt (c) tal-Artikolu 3(2);

(b) ***jużaw l-aħjar teknoloġija disponibbli u l-aktar xierqa għall-proġett speċifiku, li iipproponi l-aħjar bilanċ f'termini tal-kapaċità ta' fluss ta' data, tas-sigurtà tat-trażmissjoni, tar-reżiljenza tan-netwerk, taċ-ċibersigurtà u tal-kosteffiċjenza.***

2. Studji li jimmiraw l-iżvilupp u l-identifikazzjoni ta' proġetti ta' interess komuni fil-qasam tal-infrastruttura tal-konnettività diġitali għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament skont dan ir-Regolament.

3. Mingħajr ħsara għall-kriterji tal-għoti stipulati fl-Artikolu 13, il-prijorità għall-finanzjament għandha tiġi ddeterminata filwaqt li jitqiesu l-kriterji li ġejjin:

(a) azzjonijiet li jikkontribwixxu ***għall-użu ta'*** netwerks ta' kapaċità għolja ħafna ***u l-aċċess għalihom, inklużi l-5G u konnettività oħra tal-ogħla livell ta' żvilupp tekniku, f'konformità mal-miri ta' konnettività strateġika tal-UE f'żoni fejn ikun hemm*** muturi soċjoekonomiċi ***għandhom jingħataw prijorità filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet ta' konnettività tagħhom u l-kopertura addizzjonali taż-żona ġġenerata, inklużi l-unitajiet domestiċi,*** skont il-Parti V tal-Anness. ***Implimentazzjonijiet speċifiċi għal muturi soċjoekonomiċi jistgħu jiġu appoġġjati sakemm ma jkunux ekonomikament sproporzjonati jew fiżikament mhux prattikabbli.***

(b) azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-forniment ta' konnettività bla fili ta' kwalità għolja ħafna f'komunitajiet lokali, skont il-Parti V tal-Anness;

(c) ▌ azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni ***ta' kurituri*** 5G ▌ tul mogħdijiet ewlenin ta' trasport, inkluż ***fuq in-netwerks*** tat-trasport trans-Ewropej, ***għandhom jiġu prijoritizzati*** biex ***tiġi żgurata*** kopertura tul mogħdijiet ewlenin ta' trasport, li jippermettu l-forniment mingħajr interruzzjoni ta' servizzi diġitali ta' sinerġija, filwaqt ***li titqies ir-rilevanza soċjoekonomika tiegħu fir-rigward ta' kwalunkwe soluzzjoni teknoloġika attwalment installata f'approċċ li jħares' il quddiem***. Lista indikattiva ta' proġetti li jistgħu jibbenefikaw mill-appoġġ hija inkluża fil-Parti V tal-Anness;

(d) proġetti li jimmiraw lejn l-implimentazzjoni ***jew l-aġġornament sinifikanti*** ta' netwerks ċentrali transfruntiera li jgħaqqdu l-Unjoni ma' pajjiżi terzi u li jsaħħu l-konnessjonijiet ***bejn in-netwerks ta' komunikazzjonijiet elettronċi*** fit-territorju tal-Unjoni, inkluż kejbils sottomarini, għandhom jingħataw prijorità skont sa liema punt huma

jikkontribwixxu b'mod sinifikanti biex jiżdiedu ***l-prestazzjoni,*** ir-reżiljenza u l-kapaċità ***għolja ħafna ta' dawk in-netwerks*** ta' komunikazzjoni elettronika;

▌

(f) rigward proġetti li jimplimentaw pjattaformi diġitali, għandha tingħata prijorità lil azzjonijiet ibbażati fuq teknoloġiji l-iktar avvanzati, filwaqt li jitqiesu aspetti bħall-interoperabbiltà, iċ-ċibersigurtà, il-privatezza u l-użu mill-ġdid tad-data.

KAPITOLU III

ELIĠIBBILTÀ

Artikolu 9

Azzjonijiet eliġibbli

1. Huma eliġibbli għall-finanzjament biss azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-kisba tal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3 hekk kif jitqiesu l-impenji fit-tul tad-dekarbonizzazzjoni. Tali azzjonijiet jinkludu ▌ studji, xogħlijiet u miżuri oħrajn ta' akkumpanjament meħtieġa għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-Programm u l-linji gwida speċifiċi għas-settur. ***L-istudji huma eliġibbli biss meta jkunu relatati ma' proġetti eliġibbli skont dan il-Programm.***

2. Fis-settur tat-trasport, l-azzjonijiet li ġejjin ***biss*** għandhom ikunu eliġibbli li jirċievu għajnuna finanzjarja mill-Unjoni skont dan ir-Regolament:

(a) L-azzjonijiet marbutin ma' netwerks effiċjenti***,*** interkonnessi***, interoperabbli u multimodali għall-iżvilupp ta' infrastruttura tal-linji tal-ferrovija, tat-toroq, tal-passaġġi fuq l-ilma interni u dik marittima***:

(i) azzjonijiet li jimplimentaw in-netwerk ewlieni skont il-Kapitolu III tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, inkluż azzjonijiet relatati ma' ***konnessjonijiet transfruntiera u konnessjonijiet neqsin, bħal dawk elenkati fil-Parti III tal-Anness għal dan ir-Regolament, kif ukoll*** nodi urbani, ***pjattaformi loġistiċi multimodali,*** portijiet marittimi, portijiet interni***,*** terminals ferrovjarji ***u konnessjonijiet għall-ajruporti*** tan-netwerk ewlieni kif definit fl-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013. Azzjonijiet li jimplimentaw in-netwerk ewlieni jistgħu jinkludu elementi relatati li jinsabu fin-netwerk komprensiv meta jkun meħtieġ sabiex jiġi ottimizzat l-investiment u skont

modalitajiet speċifikati fil-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 19 ta' dan ir-Regolament;

(ii) l-azzjonijiet ***relatati mal-konnessjonijiet*** transfruntiera tan-netwerk komprensiv skont il-Kapitolu II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, ***bħal dawk*** elenkati fil-Parti III***, Taqsima 2,*** tal-Anness ta' dan ir-Regolament***, l-azzjonijiet imsemmija fil-Parti III, Taqsima 3, tal-Anness ta' dan ir-Regolament, l-azzjonijiet relatati mal-istudji għall-iżvilupp tan-netwerk komprensiv u l-azzjonijiet relatati mal-portijiet marittimi u interni tan-netwerk komprensiv skont il-Kapitolu II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013***;

(iia) azzjonijiet għall-istabbiliment mill-ġdid tal-konnessjonijiet ferrovjarji transfruntiera reġjonali neqsin fuq it-TEN-T li kienu ġew abbandunati jew li żżarmaw;

(iii) azzjonijiet li jimplimentaw sezzjonijiet tan-netwerk komprensiv li jinsabu fir-reġjuni ultraperiferiċi skont il-Kapitolu II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, inkluż azzjonijiet relatati man-nodi urbani, il-portijiet marittimi, il-portijiet interni***, it-terminals*** ferrovjarji***, il-konnessjonijiet għall-ajruporti u l-pjattaformi loġistiċi multimodali*** tan-netwerk komprensiv kif definit fl-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(iv) azzjonijiet li jappoġġjaw proġetti ta' interess komuni sabiex jgħaqqdu lin-netwerk trans-Ewropew ma' netwerks ta' infrastruttura ta' pajjiżi ġirien kif definit fl-Artikolu 8(1) tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(b) Azzjonijiet marbutin ma' mobilità intelliġenti, ***interoperabbli,*** sostenibbli, ***multimodali,*** inklużiva, ***aċċessibbli,*** sikura u sigura.

(i) azzjonijiet li jappoġġjaw l-awtostradi tal-baħar kif previst fl-Artikolu 21 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013***, b'konċentrazzjoni fuq it-trasport marittimu transfruntier fuq distanzi qosra***;

(ii) azzjonijiet li jappoġġjaw sistemi ta' applikazzjonijiet telematiċi, ▌ skont l-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013***, għall-modi tat-trasport rispettivi, inkluż b'mod partikolari:***

– ***għall-ferroviji: ERTMS;***

– ***għall-passaġġi fuq l-ilma interni: RIS;***

– ***għat-trasport bit-toroq: ITS;***

– ***għat-trasport marittimu: VTMIS u servizzi Marittimi elettroniċi, inkluż servizzi ta' "single-window" għall-affarijiet marittimi, sistemi tal-komunità tal-port u sistemi rilevanti ta' informazzjoni dwar id-dwana;***

– ***għat-trasport bl-ajru: sistemi ta' ġestjoni tat-traffiku tal-ajru, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mis-sistema SESAR.***

(iii) azzjonijiet li jappoġġjaw servizzi tat-trasport tal-merkanzija ***sostenibbli*** skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013 u ***azzjonijiet sabiex jitnaqqas l-istorbju tal-ferroviji li jġorru l-merkanzija***;

(iv) azzjonijiet li jappoġġjaw teknoloġiji ġodda u innovazzjoni, inkluż l-awtomazzjoni, servizzi ta' trasport mtejba, integrazzjoni modali u infrastruttura ta' fjuwils alternattivi ***għall-modi kollha tat-trasport***, skont l-Artikolu 33 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(v) azzjonijiet li jneħħu l-ostakli għall-interoperabbiltà, b'mod partikolari meta jipprovdu effetti ta' kurituri/netwerk, ***f'konformità mal-Artikolu 3, punt (o) tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, inkluż fir-rigward tal-promozzjoni ta' żieda fit-traffiku tal-ferroviji li jġorru l-merkanzija inklużi faċilitajiet awtomatiċi għat-tibdil tal-wisa' għall-binarji***;

(va) azzjonijiet li jneħħu l-ostakoli għall-interoperabbiltà, b'mod partikolari fin-nodi urbani kif definit fl-Artikolu 30 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(vi) azzjonijiet li jimplimentaw infrastruttura sikura u sigura ta' mobilità, inkluż is-sikurezza fit-toroq, skont l-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) 1315/2013;

(vii) azzjonijiet li jtejbu r-reżiljenza tal-infrastruttura tat-trasport, ***b'mod partikolari*** għat-tibdil fil-klima u għad-diżastri naturali ***u r-reżiljenza kontra t-theddid għaċ-ċibersigurtà***;

(viii) azzjonijiet li jtejbu l-aċċessibbiltà għall-infrastruttura tat-trasport ***għall-modi kollha tat-trasport u għall-utenti kollha, speċjalment għal utenti b'mobilità mnaqqsa***, skont l-Artikolu 37 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013;

(ix) azzjonijiet li jtejbu l-aċċessibbiltà u d-disponibbiltà tal-infrastruttura tat-trasport għal finijiet ta' sigurtà u pta' rotezzjoni ċivili ***u azzjonijiet li jadattaw l-infrastruttura tat-trasport għall-finijiet ta' kontrolli fil-fruntieri esterni tal-Unjoni, bil-għan li jiġu ffaċilitati l-flussi tat-traffiku***.

(c) Taħt l-għan speċifiku msemmi fl-Artikolu 3(2)(a)(ii) ***u skont l-Artikolu 11a, azzjonijiet jew attivitajiet speċifiċi fi ħdan azzjoni, li jappoġġjaw partijiet, ġodda jew eżistenti, tan-netwerk tat-trasport trans-Ewropew adatt għat-trasport militari, sabiex jiġi adattat għal rekwiżiti tal-infrastruttura b' użu doppju***.

3. Fis-settur tal-enerġija, l-azzjonijiet li ġejjin ***biss*** għandhom ikunu eliġibbli li jirċievu għajnuna finanzjarja mill-Unjoni skont dan ir-Regolament:

(a) azzjonijiet relatati ma' proġetti ta' interess komuni kif stabbilit fl-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) Nru 347/2013;

(b) azzjonijiet li jappoġġjaw proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli***, inkluż soluzzjonijiet innovattivi kif ukoll il-ħżin tal-enerġija rinnovabbli, u t-tfassil*** tagħhom, kif definit fil-Parti IV tal-Anness għal dan ir-Regolament, soġġett għall-issodisfar tal-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 7 ta' dan ir-Regolament.

4. Fis-settur diġitali, l-azzjonijiet li ġejjin ***biss*** għandhom ikunu eliġibbli li jirċievu għajnuna finanzjarja mill-Unjoni skont dan ir-Regolament:

(a) azzjonijiet li jappoġġjaw l-***implimentazzjoni ta' u l-aċċess għal netwerks b'kapaċità għolja ħafna u sistemi 5G li kapaċi jipprovdu konnettività*** Gigabit ***f'żoni fejn jinsabu*** muturi soċjoekonomiċi;

(b) azzjonijiet li jappoġġjaw il-forniment f'komunitajiet lokali ta' konnettività lokali bla fili ta' kwalità għolja ħafna li tkun bla ħlas u mingħajr kundizzjonijiet diskriminatorji;

(c) azzjonijiet li jimplimentaw kopertura mingħajr interruzzjoni b'sistemi 5G tal-mogħdijiet ewlenin kollha tat-trasport, inkluż in-netwerks tat-trasport trans-Ewropew;

(d) azzjonijiet li jappoġġjaw l-implimentazzjoni t***a' aġġornament ġdid jew sinifikanti*** ta' netwerks ċentrali eżistenti inkluż b'kejbils sottomarini, ***fost u bejn*** l-Istati Membri u bejn l-Unjoni u pajjiżi terzi;

(f) azzjonijiet li jimplimentaw rekwiżiti ta' infrastruttura ta' konnettività diġitali relatati ma' proġetti transfruntiera fl-oqsma tat-trasport jew tal-enerġija u/jew li jappoġġjaw pjattaformi diġitali operattivi assoċjati direttament ma' infrastrutturi tat-trasport jew tal-enerġija.

Lista indikattiva ta' proġetti eliġibbli fis-settur diġitali hija pprovduta fil-Parti V tal-Anness.

Artikolu 10

Sinerġiji ***bejn is-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali***

1. Azzjonijiet li jikkontribwixxu ***simultanjament*** għall-kisba ta' għan jew għanijiet ta' mill-inqas żewġ setturi, kif ipprovdut fl-Artikolu 3(2)(a), (b) u (c), għandhom ikunu eliġibbli li jirċievu għajnuna finanzjarja mill-Unjoni skont dan ir-Regolament ***u li jibbenefikaw minn rata ta' kofinanzjament ogħla, f'konformità mal-Artikolu 14***. Tali azzjonijiet għandhom ikunu implimentati permezz ta' programmi ta' ħidma ▌ li jindirizzaw mill-inqas żewġ setturi, u li jinkludu kriterji tal-għoti speċifiċi u ffinanzjati b'kontribuzzjonijiet tal-baġit mis-setturi involuti.

2. F'kull wieħed mis-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali, l-azzjonijiet eliġibbli skont l-Artikolu 9 jistgħu jinkludu elementi ***sinerġetiċi relatati ma' kwalunkwe wieħed mis-setturi l-oħra***, li ***mhumiex*** relatati ma' azzjonijiet eliġibbli kif previst fl-Artikolu 9(2), (3) jew (4) rispettivament, dment li jikkonformaw ma' dawn ir-rekwiżiti kollha li ġejjin:

(a) il-kost ta' dawn l-elementi ***sinerġetiċi*** ma jaqbiżx l-20 % tal-kostijiet eliġibbli totali tal-azzjoni; u

(b) dawn l-elementi ***sinerġetiċi*** huma relatati mas-setturi tat-trasport, tal-enerġija jew dak diġitali; u

(c) dawn l-elementi ***sinerġetiċi*** jippermettu titjib sinifikanti fil-benefiċċji soċjoekonomiċi, klimatiċi jew ambjentali tal-azzjoni.

Artikolu 11

Entitajiet eliġibbli

1. Il-kriterji tal-eliġibbiltà stabbiliti f'dan l-Artikolu għandhom japplikaw flimkien mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu [197] tar-Regolament Finanzjarju.

2. Huma eliġibbli l-entitajiet li ġejjin:

(a) entitajiet ġuridiċi stabbiliti fi Stat Membru***, inklużi impriżi konġunti***;

(b) entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiż terz assoċjat mal-Programm ***jew f'pajjiżi u territorji extra-Ewropej***;

(c) entitajiet ġuridiċi maħluqin skont il-liġi tal-Unjoni u organizzazzjonijiet internazzjonali fejn ikun previst il-programmi ta' ħidma.

3. Il-persuni fiżiċi mhumiex eliġibbli.

4. L-entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiż terz li mhuwiex assoċjat ma' Programm huma eċċezzjonalment eliġibbli li jirċievu appoġġ skont il-Programm fejn ikun indispensabbli għall-kisba tal-għanijiet ta' proġett speċifiku ta' interess komuni ***fil-qasam tat-trasport, tal-enerġija u fil-qasam diġitali*** jew ta' proġett transfruntier fil-qasam tal-enerġija rinovabbli.

5. ***Il-proposti mressqin*** minn Stat Membru jew diversi Stati Membri jew, bi qbil mal-Istati Membri kkonċernati, minn organizzazzjonijiet internazzjonali, impriżi konġunti, jew impriżi jew korpi pubbliċi jew privati, ***inklużi l-awtoritajiet reġjonali jew lokali,*** biss huma eliġibbli. ***F'każ li Stat Membru ma jaqbilx mat-tressiq, huwa għandu jinforma b'dan.***

Stat Membru jista' jiddeċiedi li, għal programm ta' ħidma speċifiku jew għal kategoriji speċifiċi ta' applikazzjonijiet, il-proposti jistgħu jitressqu mingħajr qbil miegħu. F'każ bħal dan, fuq talba tal-Istat Membru kkonċernat, dan huwa indikat fil-programm ta' ħidma rilevanti u fis-sejħa għal tali proposti.

Artikolu 11a

Rekwiżiti speċifiċi ta' eliġibbiltà fir-rigward ta' azzjonijiet relatati mal-adattament ta' netwerks TEN-T għal użu doppju ta' difiża u ċivili.

1. Azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-adattament tan-netwerk ewlieni jew komprensiv tat-TEN-T kif definit mir-Regolament 1315/2013, bil-għan li jippermettu użu doppju ta' difiża u ta' ċivili tal-infrastruttura, għandhom ikunu soġġetti għar-rekwiżiti ta' eliġibbiltà addizzjonali li ġejjin:

(a) il-proposti għandhom jitressqu minn Stat Membru wieħed jew aktar jew, bi qbil mal-Istati Membri kkonċernati, minn entitajiet legali stabbiliti fl-Istati Membri;

(b) l-azzjonijiet għandhom jikkonċernaw s-sezzjonijiet jew nodi identifikati mill-Istati Membri fl-Annessi għar-Rekwiżiti Militari għall-Mobilità Militari fl-UE u lil hinn minnha kif adottati mill-Kunsill fl-20 ta' Novembru 2018[1] jew kwalunkwe lista sussegwenti adottata aktar tard u kwalunkwe lista indikattiva ta' proġetti ta' prijorità li jistgħu jiġu identifikati mill-Istati Membri skont il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobilità Militari;

(c) l-azzjonijiet jistgħu jkunu relatati kemm mal-aġġornament ta' komponenti eżistenti tal-infrastruttura jew mal-bini ta' komponenti ġodda tal-infrastruttura filwaqt li jitqiesu r-rekwiżiti tal-infrastruttura msemmija fil-paragrafu 2;

(d) l-azzjonijiet li jimplimentaw livell ta' rekwiżit ta' infrastruttura li jmur lil hinn mil-livell meħtieġ għall-użu doppju huma eliġibbli; madankollu, il-kost tagħhom għandu jkun eliġibbli biss sal-livell ta' kostijiet li jikkorrispondi għal-livell ta' rekwiżiti meħtieġa għall-użu doppju. L-azzjonijiet relatati mal-infrastruttura użati biss għal skopijiet militari ma għandhomx ikunu eliġibbli.

(e) l-azzjonijiet taħt dan l-artikolu għandhom jiġu ffinanzjati biss mill-ammont skont l-Artikolu 4(2)(a)(iii).

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni li jispeċifika, fejn meħtieġ, ir-rekwiżiti tal-infrastruttura applikabbli għal ċerti kategoriji ta' azzjonijiet infrastrutturali

[1] ST 13674/18.

b'użu doppju u l-proċedura ta' evalwazzjoni rigward l-azzjonijiet konnessi ma' azzjonijiet ta' infrastruttura b'użu doppju ta' difiża u ċivili.

Insegwitu tal-evalwazzjoni interim tal-Programm prevista fl-Artikolu 21(2), il-Kummissjoni tista' tipproponi lill-awtorità baġitarja biex tittrasferixxi l-flus li ma jkunux ġew impenjati mill-Artikolu 4(2)(a)(iii) għall-Artikolu 4(2)(a)(i).

KAPITOLU III

GĦOTJIET

Artikolu 12

Għotjiet

Għotjiet li jaqgħu taħt il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġġestiti skont ***it-Titolu VIII*** tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 13

Kriterji tal-għoti

1. Il-kriterji tal-għoti ***trasparenti*** għandhom ikunu definiti fil-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 19 u fis-sejħiet għall-proposti filwaqt li jitqiesu, sal-limitu applikabbli, l-elementi li ġejjin:

   (a) l-impatt ekonomiku, soċjali u ambjentali, inkluż l-impatt klimatiku ***(il-benefiċċji u l-kostijiet taċ-ċiklu ta' ħajja tal-proġett), is-solidità, il-kompletezza u t-trasparenza tal-analiżi***;

   (b) aspetti ta' innovazzjoni ***u diġitalizzazzjoni***, sikurezza, interoperabbiltà u aċċessibbiltà, ***inklużi persuni b'mobilità mnaqqsa***;

   (c) id-dimensjoni transfruntiera***, l-integrazzjoni tan-netwerk u l-aċċessibbiltà territorjali, inkluż għar-reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer***;

   (ca) il-valur miżjud Ewropew

   (d) sinerġiji fost is-setturi tat-trasport, tal-enerġija u dak diġitali;

   (e) il-maturità tal-azzjoni fl-iżvilupp tal-proġett;

   (ea) is-solidità tal-istrateġija tal-manutenzjoni proposta għall-proġett komplut;

   (f) kemm huwa sod il-pjan ta' implimentazzjoni propost;

   (g) l-effett katalizzatur tal-għajnuna finanzjarja tal-Unjoni fuq l-investiment;

(h) il-ħtieġa li jingħeleb xkiel finanzjarju bħal ***dak maħluq minn*** nuqqas ta' vijabbiltà kummerċjali***, spejjeż inizjali għoljin*** jew nuqqas ta' finanzi fis-suq;

(ha) il-potenzjal ta' użu doppju fil-kuntest tal-mobilità militari ;

(i) il-konsistenza mal-pjanijiet dwar l-enerġija u l-klima tal-Unjoni u dawk nazzjonali***, inkluż il-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel***";

2. Il-valutazzjoni tal-proposti skont il-kriterji tal-għoti għandha tqis, fejn rilevanti, ir-reżiljenza għall-impatti negattivi tat-tibdil fil-klima permezz ta' valutazzjoni tal-vulnerabbiltà u tar-riskji klimatiċi, inkluż il-miżuri ta' adattament rilevanti.

3. Il-valutazzjoni tal-proposti skont il-kriterji tal-għoti għandha tiżgura, fejn rilevanti, kif speċifikat fil-programmi ta' ħidma, li l-azzjonijiet appoġġjati mill-Programm li jinkludu t-teknoloġija tal-Pożizzjonament, Navigazzjoni u Sinkronizzazzjoni (PNT) ikunu kompatibbli ma' EGNOS/Galileo u ma' Copernicus.

4. Fis-settur tat-trasport, il-valutazzjoni tal-proposti skont il-kriterji tal-għoti msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiżgura, fejn applikabbli, li l-azzjonijiet proposti huma konsistenti mal-pjanijiet ta' ħidma tal-kurituri u l-atti ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013, u jqisu l-opinjoni ***konsultattiva*** tal-Koordinatur Ewropew responsabbli skont l-Artikolu 45(8) tal-istess Regolament. ***Il-valutazzjoni għandha tevalwa wkoll jekk l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet iffinanzjati mill-FNE tirriskjax li tikkawża tħarbit fil-fluss tal-merkanzija jew tal-passiġġieri fis-sezzjoni tal-linja affettwata mill-proġett u jekk dawk ir-riskji ġewx imtaffa.***

5. Rigward l-azzjonijiet relatati ma' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, il-kriterji tal-għoti ddefiniti fil-programmi ta' ħidma u s-sejħiet għall-proposti għandhom iqisu l-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 7(4).

6. Rigward l-azzjonijiet relatati ma' proġetti tal-konnettività diġitali ta' interess komuni, il-kriterji tal-għoti ddefiniti fil-programmi ta' ħidma u s-sejħiet għall-proposti għandhom iqisu l-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 8(3).

Artikolu 14

Rati ta' kofinanzjament

1. Fil-każ tal-istudji, l-ammont ta' għajnuna finanzjarja mill-Unjoni ma għandux jaqbeż il-50 % tal-kost totali eliġibbli. Għall-istudji ffinanzjati bl-ammonti ttrasferiti mill-Fond ta' Koeżjoni, ir-rati massimi ta' kofinanzjament għandhom ikunu dawk applikabbli għall-Fond ta' Koeżjoni kif speċifikat fil-paragrafu 2(b).

2. Fil-każ ta' xogħlijiet fis-settur tat-trasport, għandhom japplikaw dawn ir-rati massimi ta' kofinanzjament li ġejjin:

(a) għal xogħlijiet relatati mal-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(a), l-ammont ta' assistenza finanzjarja mill-Unjoni ma għandux jaqbeż it-30 % tal-kost totali eliġibbli. Ir-rati ta' kofinanzjament jistgħu jiżdiedu sa massimu ta' 50 % għal azzjonijiet relatati ma' konnessjonijiet transfruntiera skont il-kundizzjonijiet speċifikati fil-punt (c) ta' dan il-paragrafu, għal azzjonijiet li jappoġġjaw sistemi ta' applikazzjonijiet telematiċi, ***għal azzjonijiet li jappoġġjaw il-passaġġi fuq l-ilma interni, l-interoperabbiltà ferrovjarja,*** għal azzjonijiet li jappoġġjaw teknoloġiji ġodda u l-innovazzjoni, u għal azzjonijiet li jappoġġjaw it-titjib ▌ tal-infrastruttura ***għal finijiet ta' sikurezza u għal azzjonijiet li jadattaw l-infrastruttura għal finijiet ta' kontrolli tal-fruntieri esterni tal-Unjoni,*** f'konformità mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni rilevanti. Għal azzjonijiet fir-reġjuni ultraperiferiċi ***r-rati ta' kofinanzjament għandhom ikunu sa massimu ta' 70%***;

(aa) għal xogħlijiet relatati mal-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(a)(ii), l-ammont ta' assistenza finanzjarja mill-Unjoni ma għandux jaqbeż il-50 % tal-kost eliġibbli totali. Ir-rati ta' kofinanzjament jistgħu jiżdiedu għal massimu ta' 85% jekk ir-riżorsi meħtieġa jiġu ttrasferiti fil-Programm skont l-Artikolu 9(4).

(b) rigward l-ammonti ttrasferiti mill-Fond ta' Koeżjoni, ir-rati massimi ta' konfinanzjament għandhom ikunu dawk applikabbli għall-Fond ta' Koeżjoni, kif imsemmi fir-Regolament (UE) XXX [CPR]. Dawn ir-rati ta' kofinanzjament jistgħu jiżdiedu sa massimu ta' 85 % għal azzjonijiet relatati ma' konnessjonijiet transfruntiera skont il-kundizzjonijiet speċifikati fil-punt (c) ta' dan il-paragrafu ***u għal azzjonijiet relatati ma' konnessjonijiet neqsin***;

(c) rigward azzjonijiet relatati ma' konnessjonijiet transfruntiera, ir-rati massimi ta' kofinanzjament miżjuda kif ipprovdut fil-punti (a) u (b) jistgħu japplikaw biss għal azzjonijiet li juru grad ▌ għoli ta' integrazzjoni fl-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-azzjoni għall-iskop tal-kriterju tal-għoti msemmi fl-Artikolu 13(1)(c), ***pereżempju***

permezz tal-istabbiliment ta' kumpanija ta' proġett wieħed, struttura ta' governanza konġunta, qafas ġuridiku bilaterali jew att ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1315/2013. **barra minn hekk, ir-rata ta' kofinanzjament applikabbli għall-proġetti mwettqa minn strutturi ta' ġestjoni integrata, inkluzi l-impriżi konġunti, f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 11(2), tista' tiżdied b'5 %;**

3. Fil-każ ta' xogħlijiet fis-settur tal-enerġija, għandhom japplikaw dawn ir-rati massimi ta' kofinanzjament li ġejjin:

   (a) għal xogħlijiet relatati mal-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(b), l-ammont ta' għajnuna finanzjarja mill-Unjoni ma għandux jaqbeż il-50 % tal-kost eliġibbli totali***; fil-każ ta' xogħlijiet f'reġjuni ultraperiferiċi r-rati ta' kofinanzjament għandhom ikunu sa massimu ta' 70%***;

   (b) Ir-rati ta' finanzjament jistgħu jiżdiedu sa massimu ta' 75 % għal azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' proġetti ta' interess komuni li, abbażi tal-evidenza msemmija fl-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) Nru 347/2013, joffru livell għoli ta' sigurtà tal-provvista fuq livell reġjonali jew tal-Unjoni, isaħħu s-solidarjetà tal-Unjoni jew jinkludu soluzzjonijiet ferm innovattivi.

4. Fil-każ ta' xogħlijiet fis-settur diġitali, għandhom japplikaw dawn ir-rati massimi ta' kofinanzjament li ġejjin: għal xogħlijiet relatati mal-għanijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3(2)(c), l-ammont ta' għajnuna finanzjarja mill-UE ma għandux jaqbeż it-30 % tal-kost totali eliġibbli. ***Fil-każ ta' xogħlijiet fir-reġjuni ultraperiferiċi r-rati ta' kofinanzjament għandhom ikunu sa massimu ta' 70 %.*** Ir-rati ta' kofinanzjament jistgħu jiżdiedu sa massimu ta' 50 % għal azzjonijiet b'dimensjoni transfruntiera qawwija, bħall-kopertura mingħajr interruzzjoni b'sistemi 5G tul mogħdijiet ta' trasport ewlenin jew l-implimentazzjoni ta' netwerks ċentrali fost l-Istati Membri u bejn l-Unjoni u pajjiżi terzi, u sa 75 % għall-azzjonijiet li jimplimentaw il-konnettività f'Gigabit tal-muturi soċjoekonomiċi. L-azzjonijiet fil-qasam tal-forniment tal-konnettività lokali bla fili fil-komunitajiet lokali, ***meta implimentati permess ta' għotjiet ta' valur żgħir jistgħu*** jiġu ffinanzjati b'għajnuna finanzjarja tal-Unjoni li tkopri sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli, mingħajr ħsara għall-prinċipju tal-kofinanzjament.

5. Ir-rata massima ta' kofinanzjament applikabbli għall-azzjonijiet ***imsemmija fl-Artikolu 10(1)*** għandha tkun l-ogħla rata massima ta' kofinanzjament applikabbli għas-setturi kkonċernati. ***Barra minn hekk, ir-rata ta' kofinanzjament applikabbli għal dawn l-azzjonijiet tista' tiżdied b'10 %;***

Artikolu 15

Kostijiet eliġibbli

Il-kriterji tal-eliġibbiltà tal-kostijiet li ġejjin għandhom japplikaw, flimkien mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu [186] tar-Regolament Finanzjarju:

(a) tista' tkun eliġibbli biss in-nefqa mġarrba fl-Istati Membri, għajr fejn il-proġett ta' interess komuni jew il-proġett transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli jkun jinvolvi t-territorju ta' pajjiż terz wieħed jew aktar kif imsemmi fl-Artikolu 5 jew fl-Artikolu 11(4) ta' dan ir-Regolament jew ibħra internazzjonali, u fejn l-azzjoni tkun indispensabbli sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-proġett ikkonċernat;

(b) il-kost għal tagħmir, faċilitajiet u infrastruttura li l-benefiċjarju jgħodd bħala nefqa kapitali tista' tkun kollha kemm hi eliġibbli;

(c) in-nefqa relatata max-xiri ta' art ma għandhiex titqoes bħala kost eliġibbli***, ħlief għal fondi ttrasferiti mill-Fond ta' Koeżjoni fis-settur tat-trasport f'konformità mal-Artikolu 58 tar-Regolament (UE) XXX li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Migrazzjoni u l-Asil, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u tal-Viżi***;

(d) l-infiq eliġibbli ma għandux jinkludi t-taxxa fuq il-valur miżjud ("VAT").

Artikolu 16

Taħlit tal-għotjiet ma' sorsi oħra ta' finanzjament

1. L-għotjiet jistgħu jintużaw għat-taħlit ma' finanzjament mill-Bank Ewropew tal-Investiment jew minn Banek Promozzjonali Nazzjonali jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi u ta' żvilupp oħrajn, kif ukoll minn istituzzjonijiet ta' finanzjament tas-settur privat u minn investituri tas-settur privat, inkluż permezz ta' Sħubijiet Pubbliċi-Privati.

2. L-użu ta' għotjiet kif imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jkun implimentat permezz ta' sejħiet għal proposti ddedikati.

Artikolu 17

Tnaqqis jew terminazzjoni tal-għotjiet

1. Minbarra r-raġunijiet speċifikati fl-[Artikolu 131(4)] tar-Regolament Finanzjarju, l-ammont tal-għotja***, ħlief f'każijiet debitament ġustifikati,*** jista' jitnaqqas minħabba r-raġunijiet li ġejjin:

(a) l-azzjoni ma tkunx inbdiet fi żmien sena ***għal studji, jew sentejn għal xogħlijiet,*** wara d-data tal-bidu indikata fil-ftehim ta' għotja;

(b) wara rieżami tal-progress tal-azzjoni, jiġi stabbilit li l-implimentazzjoni tal-azzjoni tant ġiet ittardjata li l-għanijiet tal-azzjoni x'aktarx li ma jintlaħqux;

2. Il-ftehim ta' għotja jista' jiġi ***emendat jew*** terminat abbażi tar-raġunijiet speċifikati fil-paragrafu 1.

3. Qabel ma tittieħed kwalunkwe deċiżjoni rigward it-tnaqqis jew it-terminazzjoni ta' għotja, il-każ għandu jkun eżaminat b'mod komprensiv u l-benefiċjarji kkonċernati għandhom jingħataw il-possibbiltà li jippreżentaw l-osservazzjonijiet tagħhom fi skeda ta' żmien raġonevoli.

3a. L-approprjazzjonijiet ta' impenn disponibbli li jirriżultaw mill-applikazzjoni tal-paragrafu 1 jew tal-paragrafu 2 għandhom jiġu distribwiti lil programmi ta' ħidma oħra proposti fil-qafas tal-pakkett finanzjarju korrispondenti kif stabbilit fl-Artikolu 4(2).

Artikolu 18

Finanzjament kumulattiv, kumplimentari u kkombinat

1. Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni skont il-Programm tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni minn kwalunkwe programm ieħor tal-Unjoni, inkluż minn Fondi b'ġestjoni kondiviża, sakemm il-kontribuzzjonijiet ma jkoprux l-istess kostijiet. ***L-implimentazzjoni għandha tirrispetta r-regoli previsti fl-Artikolu 62 tar-Regolament Finanzjarju.*** Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbeż il-kostijiet totali eliġibbli tal-azzjoni, u l-appoġġ mill-programmi varji tal-Unjoni jista' jiġi kkalkolat fuq bażi prorata skont id-dokumenti li jistabbilixxu l-kundizzjonijiet għall-appoġġ.

2. L-azzjonijiet li jikkonformaw mal-kundizzjonijiet ***kumulattivi*** li ġejjin ▌:

(a) ikunu ġew ivvalutati f'sejħa għal proposti fil-qafas tal-Programm;

(b) jikkonformaw mar-rekwiżiti minimi ta' kwalità ta' dik is-sejħa għal proposti;

(c) ma jistgħux jiġu ffinanzjati fil-qafas ta' dik is-sejħa għal proposti minħabba limitazzjonijiet baġitarji;

jistgħu jirċievu appoġġ mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) jew mill-Fond ta' Koeżjoni skont [l-Artikolu 67(5)] tar-Regolament XXX [CPR]***, mingħajr aktar valutazzjoni, u*** dment li tali azzjonijiet ikunu konsistenti mal-għanijiet tal-programm ikkonċernat. Għandhom japplikaw ir-regoli tal-Fond li jipprovdi l-appoġġ.

KAPITOLU IV
IPPROGRAMMAR, MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 19
Programmi ta' ħidma

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz tal-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju. ▌

1a. Sabiex tipprovdi trasparenza u prevedibbiltà u ttejjeb il-kwalità tal-proġetti, il-Kummissjoni tadotta sal-31 ta' Diċembru 2020 l-ewwel programmi ta' ħidma pluriennali li se jinkludu l-iskeda tas-sejħiet għall-proposti għall-ewwel tliet snin tal-programm, is-suġġetti u l-baġit indikattiv tagħhom kif ukoll qafas prospettiv li jkopri l-perjodu ta' programmazzjoni kollu.

2. Il-programmi ta' ħidma għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni permezz ta' att ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22 ta' dan ir-Regolament.

3. Fis-settur tal-enerġija, għandha tingħata attenzjoni partikolari lil proġetti ta' interess komuni u azzjonijiet relatati li għandhom l-għan li jsaħħu l-integrazzjoni tas-suq intern tal-enerġija, itemmu l-iżolament enerġetiku u jeliminaw l-ostakli għall-interkonnessjoni tal-elettriku b'enfasi fuq dawk il-proġetti li jikkontribwixxu għall-kisba tal-mira ta' interkonnessjoni ta' mill-inqas 10 % sal-2020 u 15 % sal-2030 u proġetti li jikkontribwixxu għas-sinkronizzazzjoni tas-sistemi tal-elettriku man-netwerks tal-UE.

3a. B'mod konformi mal-Artikolu 200(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni responsabbli jista', fejn xieraq, jorganizza l-proċedura tal-għażla f'żewġ stadji, kif ġej:

(a) L-applikanti għandhom jissottomettu fajl issimplifikat li jkun fih informazzjoni relattivament fil-qosor sabiex il-proġetti jkunu jistgħu jintgħażlu minn qabel abbażi ta' sett limitat ta' kriterji.

(b) L-applikanti li jintgħażlu f'lista finali fl-ewwel stadju għandhom jissottomettu fajl sħiħ wara li jingħalaq l-ewwel stadju.

Artikolu 19a

Għoti ta' assistenza finanzjarja tal-Unjoni

1. Wara kull sejħa għal proposti abbażi tal-programm ta' ħidma msemmi fl-Artikolu 19, il-Kummissjoni, li taġixxi skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22 permezz ta' att ta' implimentazzjoni, għandha tiddeċiedi dwar l-ammont ta' assistenza finanzjarja li għandha tingħata lill-proġetti magħżula jew lil partijiet minnhom. Il-Kummissjoni għandha tispeċifika l-kundizzjonijiet u l-metodi għall-implimentazzjoni tagħhom.

2. Matul l-implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' għotja, il-benefiċjarji u l-Istati Membri kkonċernati għandhom jiġu infurmati mill-Kummissjoni dwar bidliet fl-ammonti tal-għotja u l-ammonti finali mħallsa.

3. Il-benefiċjarji għandhom jissottomettu rapporti kif definit fil-ftehimiet ta' għotja rispettivi mingħajr l-approvazzjoni minn qabel tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istati Membri b'aċċess għar-rapporti rigward azzjonijiet li jinsabu fit-territorji tagħhom.

Artikolu 20

Monitoraġġ u rapportar

1. L-indikaturi għar-rapportar dwar il-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-għanijiet ġenerali u speċifiċi stipulati fl-Artikolu 3 huma stabbiliti fil-Parti I tal-Anness.

2. Sabiex tiżgura l-valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-għanijiet tiegħu, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati, skont l-Artikolu 24, biex temenda l-Parti I tal-Anness bil-għan li tirrevedi jew tikkomplementi l-indikaturi fejn

jitqies meħtieġ, u biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.

3. Is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-riżultati tal-programm ***hija adatta għal analiżi fil-fond tal-progress li jkun sar, anki għall-monitoraġġ tal-klima*** u li tinġabar b'mod effiċjenti, effettiv u f'waqtu. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti ta' rapportar proporzjonat fuq dawk li jirċievu l-fondi tal-UE u, fejn rilevanti, l-Istati Membri.

3a. Il-Kummissjoni għandha ttejjeb is-sit tal-internet speċifika biex tippubblika mappa fil-ħin reali bil-proġetti fl-implimentazzjoni flimkien ma' data rilevanti (valutazzjonijiet tal-impatt, il-valur, il-benefiċjarju, l-entità ta' implimentazzjoni, il-qagħda attwali) u għandha tippreżenta rapporti biennali dwar il-progress Dawk ir-rapport dwar il-progress għandhom jirreferu għall-implimentazzjoni tal-Programm, skont l-għanijiet ġenerali u settorjali tiegħu, kif stabbilit fl-Artikolu 3, u jiċċaraw jekk is-setturi differenti humiex fit-triq it-tajba, jekk l-impenn baġitarju totali huwiex konformi mal-ammont totali allokat, jekk il-proġetti li għaddejjin laħqux grad suffiċjenti ta' kompletezza, jekk għadux vijabbli u konvenjenti li jitwettqu.

Artikolu 21

Evalwazzjoni

1. L-evalwazzjonijiet għandhom jitwettqu f'waqthom sabiex jikkontribwixxu għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet.

2. L-evalwazzjoni interim tal-Programm għandha titwettaq ladarba jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-programm.

3. Fi tmiem l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara t-tmiem tal-perjodu speċifikat fl-Artikolu 1, għandha titwettaq evalwazzjoni finali tal-Programm mill-Kummissjoni.

4. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konklużjonijiet tal-evalwazzjonijiet, akkumpanjati mill-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni.

Artikolu 22

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna mill-Kumitat tal-Koordinazzjoni tal-FNE***, li jista' jiltaqa' f'formazzjonijiet differenti skont is-suġġett rispettiv***. Il-Kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 23

Atti delegati

1. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 24 ta' dan ir-Regolament:

(a) ▌ sabiex tistabbilixxi qafas ta' monitoraġġ u evalwazzjoni ***bbażat fuq l-indikaturi stabbiliti*** ▌ ***fil-Parti I tal-Anness***;

▌

(d) biex ***tissupplimenta*** l-Part IV tal-Anness rigward l-identifikazzjoni ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli; ***biex tistabbilixxi u taġġorna l-lista tal-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli magħżula.***

2. Soġġett għat-tieni paragrafu tal-Artikolu 172 TFUE, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 24 ta' dan ir-Regolament:

(a) biex temenda l-Parti III tal-Anness rigward id-definizzjoni tal-kurituri tan-netwerk ewlieni għas-settur tat-trasport; kif ukoll is-sezzjonijiet identifikati minn qabel fuq in-netwerk komprensiv;

(b) biex temenda l-Parti V tal-Anness rigward l-identifikazzjoni ta' proġetti ta' konnettività diġitali ta' interess komuni.

Artikolu 24

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 23 għandha tingħata lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 23 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li diġà jkun fis-seħħ.

4. Qabel ma tadotta l-att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti maħtura minn kull Stat Membru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 23 għandu jidħol fis-seħħ biss jekk la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu oġġezzjonaw għalih fi żmien xahrejn minn meta jkunu ġew mgħarrfin bih jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, kemm il-Parlament Ewropew u kif ukoll il-Kunsill ikunu għarrfu lill-Kummissjoni li mhumiex se joġġezzjonaw għalih. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 25

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Ir-riċevituri tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-oriġini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni (b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom) billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż lill-midja u lill-pubbliku.

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni relatati mal-Programm, u mal-azzjonijiet u r-riżultati tiegħu. Ir-riżorsi finanzjarji allokati għall-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-

prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sakemm dawn ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.

2a. ***It-trasparenza u l-konsultazzjoni pubblika għandhom jiġu żgurati f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali u tal-Unjoni applikabbli.***

Artikolu 26

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Fejn pajjiż terz jieħu sehem fil-programm permezz ta' deċiżjoni fil-qafas ta' ftehim internazzjonali jew bi kwalunkwe strument legali ieħor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet neċessarji u l-aċċess meħtieġ lill-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF), u l-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw bis-sħiħ il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Fil-każ tal-OLAF, tali drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq investigazzjonijiet, inkluż verifiki fuq il-post u spezzjonijiet, kif previst fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF).

KAPITOLU VI

DISPOŻIZZJONIJIET TRANSITORJI U FINALI

Artikolu 27

Tħassir u dispożizzjonijiet tranżitorji

1. Ir-Regolamenti (UE) 1316/2013 u (UE) Nru 283/2014 għandhom jitħassru.

2. Mingħajr ħsara għall-paragrafu 1, dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa t-tkomplija jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-għeluq tagħhom, skont ir-Regolament (UE) Nru 1316/2013, li għandhom ikomplu japplikaw għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-għeluq tagħhom.

   Il-Kummissjoni għandha tevalwa l-effikaċja u l-koerenza politika tar-Regolament (UE) Nru 347/2013 u tippreżenta evalwazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bir-riżultat ta' din ir-reviżjoni sal-31 ta' Diċembru 2020. F'dik l-evalwazzjoni, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra, fost l-oħrajn, il-miri tal-Unjoni dwar l-enerġija u l-klima għall-2030, l-impenn fit-tul tal-UE għad-dekarbonizzazzjoni, u l-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel". L-evalwazzjoni tista', jekk xieraq, tkun akkumpanjata minn proposta leġislattiva biex jiġi emendat dan ir-Regolament.

3. Il-pakkett finanzjarju għall-Programm jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-għajnuna teknika u amministrattiva meħtieġa biex tiġi żgurata t-tranżizzjoni bejn il-Programm u l-miżuri adottati taħt il-predeċessur tiegħu, il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa taħt ir-Regolament (UE) Nru 1316/2013.

4. Jekk meħtieġ, l-approprjazzjonijiet jistgħu jiddaħħlu fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fl-Artikolu 4(5) ta' dan ir-Regolament, sabiex jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet mhux ikkompletati sal-31 ta' Diċembru 2027.

Artikolu 28

Dħul fis-seħħ

Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi …,

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*

ANNESS

PARTI I – INDIKATURI

Il-Programm se jiġi mmonitorjat mill-qrib abbażi ta' sett ta' indikaturi maħsuba biex ikejlu safejn l-objettivi ġenerali u speċifiċi tal-Programm ikunu ntlaħqu u bl-għan li jiġu minimizzati l-piż u l-ispejjeż amministrattivi. Għal dak l-għan, se tinġabar data fir-rigward tas-sett ta' indikaturi ewlenin li ġejjin.

Setturi	Għanijiet speċifiċi	Indikaturi
Trasport	Netwerks u infrastruttura effiċjenti***,*** interkonnessi u ***multimodali*** għal mobilità intelliġenti, ***interoperabbli,*** sostenibbli, inklużiva, ***aċċessibbli,*** sikura u sigura	Numru ta' konnessjonijiet transfruntiera u neqsin indirizzati bl-appoġġ tal-FNE (inklużi azzjonijiet relatati ma' nodi urbani***, konnessjonijiet ferrovjarji transfruntiera reġjonali, pjattaformi multimodali,*** portijiet marittimi, portijiet interni, ***konnessjonijiet għall-ajruporti*** u terminals ferrovjarji tan-netwerk ewlieni u komprensiv TEN-T)
		Numru ta' azzjonijiet appoġġjati mill-FNE li jikkontribwixxu għad-diġitalizzazzjoni tat-trasport***, b'mod partikolari permezz tal-użu tal-ERTMS, RIS, ITS, VTMIS/servizzi Marittimi elettroniċi u SESAR***
		Numru ta' punti ta' provvista ta' fjuwil alternattiv mibnija jew aġġornati bl-appoġġ tal-FNE
		Numru ta' azzjonijiet appoġġjati mill-FNE

		li jikkontribwixxu għas-sikurezza tat-trasport
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għall-aċċessibbiltà tat-trasport għall-persuni b'mobilità mnaqqsa
		Numru ta' azzjonijiet appoġġjati mill-FNE li jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-istorbju tal-ferroviji li jġorru l-merkanzija
	Adattament għal infrastruttura tat-trasport b'użu doppju ċivili-militari	Numru ta' komponenti tal-infrastruttura tat-trasport adattati għar-rekwiżiti ***tal-użu doppju ċivili-militari***

Enerġija	Kontribuzzjoni għall-interkonnettività u l-integrazzjoni ta' swieq	Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għal proġetti li jgħaqqdu n-netwerks tal-SM u jneħħu r-restrizzjonijiet interni
	Sigurtà fil-provvista tal-enerġija	Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għal proġetti li jiżguraw netwerk ta' gass reżiljenti
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għal grilji intelliġenti u diġitalizzati u jżidu l-kapaċità tal-ħażna tal-enerġija
	Żvilupp sostenibbli permezz tal-iffaċilitar tad-dekarbonizzazzjoni	Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għal proġetti li jiffaċilitaw penetrazzjoni akbar ta' enerġija rinnovabbli fis-sistemi tal-enerġija
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għal kooperazzjoni transfruntiera fil-qasam tal-enerġiji rinnovabbli
Diġitali	Kontribuzzjoni għall-użu ta' infrastruttura ta' konnettività diġitali madwar l-Unjoni Ewropea;	Konnessjonijiet ġodda ma' netwerks ta' kapaċità għolja ħafna għal muturi soċjoekonomiċi u konnessjonijiet ▌ ta' kwalità għolja ħafna għall-komunitajiet lokali
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jiffaċilitaw il-konnettività 5G tul il-mogħdijiet tat-

		trasport
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jiffaċilitaw konnessjonijiet ġodda ma' netwerks ta' kapaċità għolja ħafna ▌
		Numru ta' azzjonijiet tal-FNE li jikkontribwixxu għad-diġitalizzazzjoni tas-setturi tal-enerġija u tat-trasport

PARTI II: PERĊENTWALI INDIKATTIVI GĦAS-SETTUR TAT-TRASPORT

Ir-riżorsi baġitarji msemmija fl-Artikolu 4(2)(a)(i) għandhom jitqassmu kif ġej:

60 % għall-azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 9(2)(a): "Azzjonijiet marbutin ma' netwerks effiċjenti, interkonnessi u multimodali";

40 % għall-azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 9(2)(b): "Azzjonijiet marbutin ma' mobilità intelliġenti, sostenibbli, inkluživa, sikura u sigura".

Ir-riżorsi baġitarji msemmija fl-Artikolu 4(2)(a)(i) għandhom jitqassmu kif ġej:

85% għall-azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 9(2)(a): "Azzjonijiet marbutin ma' netwerks effiċjenti, interkonnessi u multimodali";

15% għall-azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 9(2)(b): "Azzjonijiet marbutin ma' mobilità intelliġenti, sostenibbli, inkluživa, sikura u sigura".

Għall-azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 9(2)(a), ***85 %*** tar-riżorsi baġitarji għandhom ikunu allokati għal azzjonijiet fuq in-netwerk ewlieni ▌ u 15 % għal azzjonijiet fuq in-netwerk komprensiv.

PARTI III: KURITURI TAN-NETWERK EWLIENI TAT-TRASPORT U KONNESSJONIJIET TRANSFRUNTIERA FUQ IN-NETWERK KOMPRENSIV

1. Kurituri tan-netwerk ewlieni ***u lista indikattiva ta' konnessjonijiet transfruntiera identifikati minn qabel u konnessjonijiet neqsin***

<table>
<tr><td colspan="3">Kuritur tan-netwerk ewlieni "Atlantiku"</td></tr>
<tr><td>Allinjament</td><td colspan="2">Gijón – León – Valladolid

A Coruña – Vigo – Orense – León –

Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao

Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sivilja – Córdoba

Algeciras – Bobadilla – Madrid

Sines / Lisbona – Madrid – Valladolid

Lisbona – Aveiro – Leixões/Porto – Ix-Xmara Douro

Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre – Rouen – Pariġi

Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Toulouse/Tours – Pariġi – Metz – Mannheim/Strasburgu

Shannon Foynes/Dublin/Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Konnessjonijiet transfruntiera</td><td>Évora – Mérida</td><td rowspan="3">Bil-ferrovija</td></tr>
<tr><td>Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux</td></tr>
<tr><td>Aveiro – Salamanca</td></tr>
<tr><td>Ix-Xmara Douro (vija Navegável do</td><td>Passaġġi fuq l-ilma interni</td></tr>
</table>

	Douro)	
Konnessjonijiet nieqsin	***Linji ferrovjarji interoperabbli fil-Peniżola Iberika mingħajr gejġ tal-UIC***	***Bil-ferrovija***

<table>
<tr><td colspan="3">Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baltiku – Adrijatiku"</td></tr>
<tr><td>Allinjament</td><td colspan="2">Gdynia – Gdańsk – Katowice/Sławków
Gdańsk – Varsavja – Katowice/Kraków
Katowice – Ostrava – Brno – Vjenna
Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava
Katowice – Bielsko-Biała – Žilina – Bratislava – Vjenna
Vjenna – Graz – Villach – Udine – Trieste
Udine – Venezja – Padova – Bolonja – Ravenna – Ancona
Graz – Maribor – Ljubljana – Koper/Trieste</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Konnessjonijiet transfruntiera</td><td>Katowice/Opole – Ostrava – Brno
Katowice – Žilina
Bratislava – Vjenna
Graz – Maribor
Venezja – Trieste – Divača – Ljubljana</td><td>Bil-ferrovija</td></tr>
<tr><td>Katowice – Žilina
Brno – Vjenna</td><td>Bit-triq</td></tr>
<tr><td>Konnessjonijiet nieqsin</td><td>Gloggnitz – Mürzzuschlag: Mina ta' bażi ta' Semmering
Graz – Klagenfurt: Linja ferrovjarja u mina ta' Koralm
Koper – Divača</td><td>Bil-ferrovija</td></tr>
</table>

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Mediterran"		
Allinjament	Algeciras – Bobadilla –Madrid – Zaragoza – Tarragona ***Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza*** Sivilja – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barċellona Tarragona – Barċellona – Perpignan – *Narbonne - Toulouse*/Marsilja – Ġenova/Lyon – ***La Spezia***/Turin – Novara – Milan – Bolonja/Verona – Padova – Venezja – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – fruntiera UA	
Konnessjonijiet transfruntiera	***Barċellona – Perpignan***	Bil-ferrovija
	Lyon – Turin: mina ta' bażi u rotot ta' aċċess	
	Nizza – Ventimiglia	
	Venezja – Trieste – Divača – ***Ljubljana***	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – fruntiera UA	
	Lendava – Letenye	Bit-triq
	Vásárosnamény – fruntiera UA	
Konnessjonijiet nieqsin	***Almería — Murcia***	Bil-ferrovija
	Linji ferrovjarji interoperabbli fil-	

	Peniżola Iberika mingħajr gejġ tal-UIC	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Zagreb	
	Milan – Cremona – Mantova – Porto Levante/Venezja – Ravenna/Trieste	Passaġġi fuq l-ilma interni

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baħar tat-Tramuntana – Baltiku"		
Allinjament	Luleå – Helsinki – Tallinn – Riga Ventspils – Riga Riga – Kaunas Klaipeda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Varsavja Fruntiera BY – Warszawa – Łódź – Poznań – Frankfurt/Oder – Berlin – Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław ***Fruntiera UA – Rzeszów*** – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amsterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerp Hannover/***Osnabrück*** – Cologne – Antwerp	
Konnessjonijiet transfruntiera	Tallinn – Rīga – Kaunas – Warszawa: Linja ferrovjarja ġdida ta' Rail Baltic b'gejġ tal-UIC kompletament interoperabbli	Bil-ferrovija
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Bil-ferrovija / Passaġġi fuq l-

		ilma interni
	Vija l-Kuritur Baltica EE-LV-LT-PL	Bit-triq
Konnessjonijiet nieqsin	Kaunas – Vilnius***: parti mil-linja ferrovjarja l-ġdida ta' Rail Baltic b'gejġ tal-UIC kompletament interoperabbli***	Bil-ferrovija
	Varsavja/Idzikowice – Poznań/Wrocław, inkluż konnessjonijiet mal-Hub tat-Trasport Ċentrali	
	Kiel Kanal	Passaġġi fuq l-ilma interni
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; kanali fil-Ġermanja tal-Punent	
	Rhine, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baħar tat-Tramuntana – Mediterranju"		
Allinjament	***Fruntiera tar-Renju Unit*** – Dublin – Shannon Foynes/Cork ***Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre/Calais/*** ***Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/*** ***Antwerp/Rotterdam – Amsterdam*** ▌ ▌	

	Fruntiera tar-Renju Unit – Lille/Brussell Amsterdam – Rotterdam – Antwerp – Brussell – Lussemburgu Lussemburgu – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marsilja Lussemburgu – ***Metz*** – Strasburgu – Basel Antwerp/Zeebrugge – Gent – ***Calais***/Dunkerque/Lille – Pariġi– ***Rouen– Le Havre***	
Konnessjonijiet transfruntiera	Brussell – Lussemburgu – Strasburgu	Bil-ferrovija
	Terneuzen – Gent	Passaġġi fuq l-ilma interni
	Seine – Netwerk ta' Escaut u l-baċini relatati tax-xmajjar Seine, Escaut u Meuse	
	Kuritur Rhine-Scheldt	
Konnessjonijiet nieqsin	Albertkanaal u Canal Bocholt-Herentals	Passaġġi fuq l-ilma interni

<table>
<tr><td colspan="3">Kuritur tan-netwerk ewlieni "Orjent/Lvant tal-Mediterran"</td></tr>
<tr><td>Allinjament</td><td colspan="2">Hamburg – Berlin
Rostock – Berlin – Dresden
Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden
Dresden – Ústí nad Labem – Mělník/Praga – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolín
Kolín – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timişoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia
Sofija — Fruntiera RS/Fruntiera tat-Tramuntana tal-Maċedonja
Sofija – Plovdiv – Burgas/fruntiera TR
Fruntiera TR – Alexandropouli – Kavala – Thessaloniki – Ioannina – Kakavia/Igoumenitsa
Fruntiera tal-Maċedonja tat-Tramuntana — Thessaloniki
Sofija – Thessaloniki – Ateni – Piraeus/Ikonio – Heraklion – Lemesos (Vasiliko) – Nikosija/Larnaka
Ateni – Patras/Igoumenitsa</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Konnessjonijiet transfruntiera</td><td>Dresden – Praga/Kolín</td><td rowspan="6">Bil-ferrovija</td></tr>
<tr><td>Vjenna/Bratislava – Budapest</td></tr>
<tr><td>Békéscsaba – Arad – Timişoara</td></tr>
<tr><td>Craiova – Calafat – Vidin – Sofija – Thessaloniki</td></tr>
<tr><td>Sofija — Fruntiera RS/Fruntiera tat-Tramuntana tal-Maċedonja</td></tr>
<tr><td>Fruntiera TR – Alexandropouli</td></tr>
</table>

	Fruntiera ***tat-Tramuntana tal-Maċedonja*** — Thessaloniki	
	Ioannina – Kakavia (fruntiera AL)	Bit-triq
	Drobeta Turnu Severin/Craiova – Vidin – Montana	
	Sofija – fruntiera RS	
	Hamburg – Dresden – Praga – Pardubice	Passaġġi fuq l-ilma interni
▌	▌	

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Rin – Alpin"		
Allinjament	Ġenova – Milan – Lugano – Basel Ġenova – Novara – Brig – Bern – Basel – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Brussell – Gent Liège – Antwerp – Gent – Zeebrugge	
Konnessjonijiet transfruntiera	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Bil-ferrovija
	Karlsruhe – Basel	
	Milan/Novara – fruntiera CH	
	Basel – Antwerp/Rotterdam – Amsterdam	Passaġġi fuq l-ilma interni
Konnessjonijiet nieqsin	Ġenova – Tortona/Novi Ligure	Bil-ferrovija
	Zeebrugge – Gent	

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Rin – Danubju"		
Allinjament	Strasburgu – Stuttgart – Munich – Wels/Linz Strasburgu – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nuremberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz Munich/Nuremberg – Praga – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – fruntiera UA Wels/Linz – Vjenna – Bratislava – Budapest – Vukovar Wien/Bratislava – Budapest – Arad – ***Moravita/***Brašov/Craiova – Bucharest – ***Giurgiu/***Constanta – Sulina	
Konnessjonijiet transfruntiera	Munich – Praga	Bil-ferrovija
	Nuremberg – Plzeň	
	Munich – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasburgu – Kehl Appenweier	
	Hranice – Žilina	
	Košice – fruntiera UA	
	Vjenna – Bratislava/Budapest	
	Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad ***– Timişoara - fruntiera RS***	
	Bucharest — Giurgiu — Rousse	
	Danubju (Kehlheim - Constanța/Midia/Sulina) u l-baċini	Passaġġi fuq l-ilma interni

	relatati tax-xmajjar Váh, Sava u Tisza	
	Zlín – Žilina	Bit-triq
	Timişoara – fruntiera RS	Bit-triq
Konnessjonijiet nieqsin	Stuttgart – Ulm	Bil-ferrovija
	Salzburg – Linz	
	Craiova – ***Bucharest***	
	Arad – Sighişoara – Brasov - Predeal	
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Skandinavu - Mediterran"		
Allinjament	Fruntiera RU – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stokkolma –Örebro***(Hallsberg)/Linköping*** – Malmö Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stokkolma***/Örebro(Hallsberg)*** Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg Malmö – Copenhagen – Fredericia – Aarhus – Aalborg - Hirtshals/Frederikshavn Copenhagen – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nuremberg Rostock – Berlin – Halle/***Leipzig – Erfurt*** – Munich Nuremberg – Munich – Innsbruck – Verona – Bolonja – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Ruma – Napli – Bari – Taranto – il-Belt Valletta***/Marsaxlokk***	

	Cagliari – Napli – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – il-Belt Valletta***/Marsaxlokk***	
Konnessjonijiet transfruntiera	Fruntiera RU – Helsinki	Bil-ferrovija
	Copenhagen – Hamburg: Rotot ta' aċċess għal-linja fissa tal-Fehmarn belt	
	Munich – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: mina ta' bażi ta' Brenner u rotot ta' aċċess tagħha	
	Gothenburg – Oslo	
	Copenhagen – Hamburg: Linja fissa tal-Fehmarn belt	Bil-ferrovija / Bit-triq

2. Lista indikattiva ta' konnessjonijiet transfruntiera ***identifikati minn qabel*** fin-netwerk komprensiv

Is-sezzjonijiet transfruntiera tan-netwerk komprensiv imsemmi fl-Artikolu 9(2)(a)(ii) ta' dan ir-Regolament jinkludu fost l-oħrajn dawn is-sezzjonijiet:

Dublin / Letterkenny — ***fruntiera tar-Renju Unit***	Bit-triq
Pau – Huesca	Bil-ferrovija
Lyon – fruntiera CH	Bil-ferrovija
Athus – Mont-Saint-Martin	Bil-ferrovija
Breda – Venlo – Viersen – Duisburg	***Bil-ferrovija***
Antwerp – Duisburg	Bil-ferrovija
Mons – Valenciennes	Bil-ferrovija
Gent – Terneuzen	Bil-ferrovija
Heerlen – Aachen	Bil-ferrovija
Groningen – Bremen	Bil-ferrovija
Stuttgart – fruntiera CH	Bil-ferrovija
Gallarate/Sesto Calende – fruntiera CH	***Bil-ferrovija***
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Bil-ferrovija
Praga – Linz	Bil-ferrovija
Villach – Ljubljana	Bil-ferrovija
Pivka – Rijeka	Bil-ferrovija
Plzeň – České Budějovice – Vjenna	Bil-ferrovija

Vjenna – Győr	Bil-ferrovija
Graz – ***Celldömölk*** – Győr	Bil-ferrovija
Neumarkt-Kalham – Mühldorf	Bil-ferrovija
Kuritur Amber PL-SK-HU	Bil-ferrovija
Kuritur Via Carpathia fruntiera BY/UA-PL-SK-HU-RO	Bit-triq
Focșani – fruntiera MD	***Bit-triq***
Budapest – Osijek – Svilaj (fruntiera BiH)	Bit-triq
Faro – Huelva	Bil-ferrovija
Porto – Vigo	Bil-ferrovija
Giurgiu – Varna	Bil-ferrovija
Svilengrad – Pithio	Bil-ferrovija

3. **Komponenti tan-netwerk komprensiv li jinsab fi Stati Membri li ma għandhomx fruntiera tal-art ma' Stat Membru ieħor.**

PARTI IV: L-IDENTIFIKAZZJONI TA' PROĠETTI TRANSFRUNTIERA FIL-QASAM TAL-ENERĠIJA RINNOVABBLI

1. L-għan tal-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli

Il-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli għandhom jippromwovu l-kooperazzjoni transfruntiera fost l-Istati Membri fil-qasam tal-ippjanar, l-iżvilupp u l-isfruttar kosteffiċjenti ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli***, kif ukoll jiffaċilitaw l-integrazzjoni tagħhom permezz tal-faċilitajiet tal-ħżin tal-enerġija u bl-għan li jikkontribwixxu għall-istrateġija ta' dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni fit-tul***.

2. Kriterji ġenerali

Biex jikkwalifika bħala proġett transfruntier fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, proġett għandu jissodisfa l-kriterji ġenerali kollha li ġejjin:

(a) għandu jkun inkluż fi ftehim ta' kooperazzjoni jew kwalunkwe tip ta' arranġament ieħor bejn ***tal-inqas żewġ*** Stati Membri jew ***bejn tal-inqas Stat Membru wieħed u pajjiż terz*** jew pajjiżi terzi kif stipulat ***fl-Artikoli 8, 9, 11 u13 tad-Direttiva (UE) 2018/2001***;

(b) għandu jipprovdi ffrankar ta' spejjeż fl-użu ta' enerġiji rinnovabbli u/jew benefiċċji għall-integrazzjoni tas-sistema, sigurtà tal-provvista tal-enerġija jew innovazzjoni meta mqabbel ma' proġett simili ***jew proġett fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli*** implimentat minn wieħed mill-Istati Membri parteċipanti waħdu;

(c) il-benefiċċji globali potenzjali ta’ kooperazzjoni jisbqu l-ispejjeż tiegħu, inkluż fit-tul, kif ivvalutat fuq il-bażi tal-analiżi tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji kif imsemmi fil-punt 3 u bl-applikazzjoni tal-metodoloġija msemmija fl-Artikolu [7].

3. Analiżi tal-kostijiet u l-benefiċċji

(a) l-ispejjeż tal-ġenerazzjoni tal-elettriku;

(b) l-ispejjeż tal-integrazzjoni tas-sistema;

(c) l-ispejjeż tal-appoġġ;

(d) l-emissjonijiet tal-gassijiet serra;

(e) is-sigurtà tal-provvista;

(f) tniġġis tal-arja u tniġġis lokali ieħor***, bħal effetti fuq in-natura lokali u l-ambjent;***

(g) l-innovazzjoni.

4. Proċess

(1) Il-promoturi ta' proġett, inklużi Stati Membri, li jistgħu jkunu eliġibbli għall-għażla bħala proġett transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli taħt ftehim ta' kooperazzjoni jew kwalunkwe tip ieħor ta' arranġament bejn ***tal-inqas żewġ*** Stati Membri u/jew bejn t***al-inqas Stat Membru wieħed u pajjiż terz*** jew pajjiżi terzi kif stipulat ***fl-Artikoli 8, 9, 11 u13 tad-Direttiva (UE) 2018/2001*** u li jkunu jixtiequ li jiksbu l-istatus ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, għandhom jippreżentaw lill-Kummissjoni applikazzjoni għall-għażla bħala proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli. L-applikazzjoni għandha tinkludi l-informazzjoni rilevanti biex il-Kummissjoni tkun tista' tevalwa l-proġett skont il-kriterji stabbiliti fil-punti 2 u 3, f'konformità mal-metodoloġiji msemmija fl-Artikolu 7.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-promoturi jingħataw l-opportunità li japplikaw għall-istatus ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli tal-inqas darba fis-sena.

(2) Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u tippresjedi grupp għal proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, kompost minn rappreżentant wieħed ta' kull Stat Membru u wieħed mill-Kummissjoni. Il-grupp għandu jadotta r-regoli ta' proċedura proprji tiegħu.

(3) Tal-inqas darba f'sena, il-Kummissjoni għandha torganizza l-proċess għall-għażla bħala proġetti transfruntiera u, wara evalwazzjoni, u tissottometti lill-grupp imsemmi fil-paragrafu 3 lista ta' proġetti eliġibbli fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli li jikkonformaw mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 7 u l-paragrafu 5.

(4) Il-grupp imsemmi fil-paragrafu 3 għandu jingħata l-informazzjoni rilevanti, sakemm ma tkunx sensittiva mil-lat kummerċjali, dwar il-proġetti eliġibbli inklużi fil-lista sottomessa mill-Kummissjoni fir-rigward tal-kriterji li ġejjin:

- *konferma tal-konformità mal-kriterji ta' eliġibbiltà u tal-għażla għall-proġetti kollha;*

- *informazzjoni dwar il-mekkaniżmu ta' kooperazzjoni li minnu jagħmel parti proġett u informazzjoni rigward sa fejn proġett ikollu l-appoġġ ta' Stat Membru jew diversi Stati Membri;*

- *deskrizzjoni tal-għan tal-proġett, inkluż il-kapaċità stmata (f'kW) u, fejn disponibbli, il-produzzjoni ta' enerġija rinnovabbli (f'kW kull sena), kif ukoll il-kostijiet totali tal-proġett u l-kostijiet eliġibbli msemmija, f'euro;*

- *informazzjoni dwar il-valur miżjud tal-UE mistenni skont il-paragrafu 2(b) ta' dan l-Anness u dwar il-kostijiet u l-benefiċċji mistennija u l-valur miżjud tal-UE mistenni skont il-paragrafu 2(c) ta' dan l-Anness.*

(5) Il-grupp jista' jistieden għal-laqgħat tiegħu, kif xieraq, lill-promoturi ta' proġetti eliġibbli, lill-pajjiżi terzi involuti fi proġetti eliġibbli u lil kwalunkwe parti kkonċernata rilevanti oħra.

(6) Fuq il-bażi tar-riżultati tal-evalwazzjoni, il-grupp għandu jaqbel dwar abbozz ta' lista ta' proġetti biex isiru proġetti transfruntieri fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli li għandhom jiġu adottati skont il-paragrafu 8.

(7) Il-Kummissjoni għandha tadotta l-lista finali tal-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli magħżula permezz ta' att delegat abbażi ta' abbozz ta' lista msemmija fil-paragrafu 7 u filwaqt li tqis il-paragrafu (10), u għandha tippubblika fuq is-sit web tagħha l-lista ta' proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli magħżula. Il-lista għandha tiġi riveduta u aġġornata kif ikun meħtieġ kull sentejn.

(8) ***Il-grupp għandu jimmonitorja l-implimentazzjoni tal-proġetti fuq il-lista finali u jagħmel rakkomandazzjonijiet dwar kif jista' jingħeleb dewmien possibbli fl-implimentazzjoni tagħhom. Għal dan il-għan, il-promoturi tal-proġetti tal-proġetti magħżula għandhom jipprovdu informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-proġetti tagħhom.***

(9) Il-Kummissjoni għandha***, meta tagħżel il-proġetti transfruntiera fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, timmira*** li tiżgura bilanċ ġeografiku xieraq fl-identifikazzjoni ta' ***tali*** proġetti . Ir-raggruppamenti reġjonali jistgħu jintużaw għall-identifikazzjoni tal-proġetti.

(10)Proġett ma għandux jintgħażel bħala proġett transfruntier fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli, jew għandu jkollu l-istatus tiegħu rtirat, jekk l-evalwazzjoni tiegħu kienet ibbażata fuq informazzjoni żbaljata li kienet fattur deċiżiv fl-evalwazzjoni, jew jekk il-proġett ma jikkonformax mal-liġi tal-UE.

PARTI V – PROĠETTI TA' INFRASTRUTTURA TAL-KONNETTIVITÀ DIĠITALI TA' INTERESS KOMUNI

1. Konnettività f'Gigabits ***inkluż il-5G u konnettività oħra tal-aktar teknoloġija avvanzata,*** lil muturi soċjoekonomiċi.

L-azzjonijiet għandhom jingħataw prijorità billi titqies il-funzjoni tal-muturi soċjoekonomiċi, ir-rilevanza tas-servizzi u l-applikazzjonijiet diġitali abilitati bil-provvediment tal-konnettività sottostanti, u l-benefiċċji soċjoekonomiċi potenzjali għaċ-ċittadini, għall-komunità tan-negozju u dik lokali, inklużi ***iż-żona ta' kopertura addizzjonali maħluqa, inklużi l-unitajiet domestiċi.*** Il-baġit disponibbli għandu jiġi allokat b'mod ġeografikament bilanċjat fost l-Istati Membri.

Għandha tingħata prijorità lill-azzjonijiet li jikkontribwixxu ***għal Gigabit inkluż il-5G u konnettività oħra tal-aktar teknoloġija avvanzata għal*** :

– ▌ l-isptarijiet u ċ-ċentri mediċi, f'konformità mal-isforzi biex tiġi diġitalizzata s-sistema tal-kura tas-saħħa, bl-għan li jiżdied il-benesseri taċ-ċittadini tal-UE u jinbidel il-mod kif jitwasslu s-servizzi tas-saħħa u tal-kura lill-pazjenti[1];

– ▌ ***iċ-ċentri*** edukattivi u ta' riċerka, fil-kuntest tal-isforzi ***biex jiffaċilitaw l-użu, fost l-oħrajn, tal-computing b'veloċità għolja, l-applikazzjonijiet tal-cloud u l-big data,*** inaqqsu d-distakk diġitali u jinnovaw is-sistemi tal-edukazzjoni, itejbu l-eżiti tat-tagħlim, itejbu l-ugwaljanza u jtejbu l-effiċjenza[2];

– ***sal-2025 il-kopertura broadband bla fili tal-5G mingħajr interruzzjoni għaż-żoni urbani kollha.***

---

[1] Ara wkoll: Kommunikazzjoni mill-Kumissjoni dwar l-iffaċilitar tat-trasformazzjoni diġitali tal-kura u tas-saħħa fis-Suq Uniku Diġitali; l-għoti tas-setgħa liċ-ċittadini u l-bini ta' soċjetà aktar b'saħħitha (COM(2018)0233),

[2] Ara wkoll: Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali, COM(2018)0022

2. Konnettività bla fili fil-komunitajiet lokali

L-azzjonijiet li jimmiraw il-provvediment ta' konnettività bla fili lokali b'xejn u mingħajr kundizzjonijiet diskriminatorji f'ċentri tal-ħajja pubblika lokali, fosthom spazji fuq barra aċċessibbli għall-pubbliku ġenerali li jiżvolġu rwol ewlieni fil-ħajja pubblika tal-komunitajiet lokali, għandhom ikunu soġġetti għall-kundizzjonijiet li ġejjin sabiex jirċievu finanzjament:

– ikunu implimentati minn korp tas-settur pubbliku kif imsemmi fil-paragrafu ta' hawn isfel, li jkun kapaċi jippjana u jissorvelja l-installazzjoni tal-punti tal-aċċess lokali bla fili interni u esterni fl-ispazji pubbliċi kif ukoll jiżgura għal minimu ta' tliet snin il-finanzjament tal-ispejjeż operattivi;

– jibnu fuq netwerks diġitali ta' kapaċità għolja ħafna li jiffaċilitaw it-twassil ta' esperjenza tal-internet ta' kwalità għolja ħafna lil utenti li:

– ikunu mingħajr ħlas u mingħajr kundizzjonijiet diskriminatorji, faċli li jiġu aċċessati, sikurizzati, u jużaw l-aktar tagħmir riċenti u l-aħjar tagħmir disponibbl, li jkun kapaċi jwassal konnettività veloċi lill-utenti tiegħu; u

– jappoġġjaw aċċess ***ġenerali u nondiskriminatorju*** għal servizzi diġitali innovattivi;

– jużaw l-identità viżiva komuni li għandha tiġi provduta mill-Kummissjoni u r-rabta mal-għodod online ***multilingwistiċi*** assoċjati;

– ***fid-dawl tal-kisba ta' sinerġiji u ż-żieda tal-kapaċità u t-titjib tal-esperjenza tal-utenti, dawn l-azzjonijiet għandhom jiffaċilitaw il-varar ta' punti ta' aċċess bla fili f'żoni żgħar li jkunu lesti għall-5G, kif definit fid-Direttiva EU/2018/1972;***

– jimpenjaw ruħhom li jixtru t-tagħmir meħtieġ u/jew is-servizzi ta' installazzjoni relatati neċessarji skont id-dritt applikabbli sabiex jiżguraw li l-proġetti ma jfixklux indebitament il-kompetizzjoni.

L-għajnuna finanzjarja għandha tkun disponibbli għall-korpi tas-settur pubbliku kif definit fil-punt (1) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], li

[1] Id-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2016 dwar l-aċċessibilità tas-siti elettroniċi u tal-applikazzjonijiet mobbli tal-korpi tas-settur pubbliku (ĠU L 327, 2.12.2016, p. 1).

jipprovdu, f'konformità mal-liġi nazzjonali, konnettività lokali bla fili u mingħajr ħlas u mingħajr kundizzjonijiet diskriminatorji bl-installazzjoni ta' punti tal-aċċess lokali bla fili.

L-azzjonijiet iffinanzjati ma għandhomx jiddupplikaw l-offerti privati jew pubbliċi bla ħlas li diġà jeżistu u b'karatteristiċi simili, inkluża l-kwalità, fl-istess spazju pubbliku.

Il-baġit disponibbli għandu jiġi allokat b'mod ġeografikament bilanċjat fost l-Istati Membri.

Kull fejn ikun rilevanti, għandhom jiġu żgurati l-koordinazzjoni u l-koerenza ma' azzjonijiet tal-FNE li jappoġġjaw l-aċċess ta' muturi soċjoekonomiċi għal netwerks ta' kapaċità għolja ħafna kapaċi li jipprovdu konnettività ***inklużi dik tal-5G u dik tal-aħħar teknoloġija*** f'gigabits.

3. Lista indikattiva tal-kurituri 5G u ***tal-konnessjonijiet ċentrali transfruntiera*** eliġibbli għall-finanzjament

Bi qbil mal-għanijiet tas-soċjetà tal-Gigabits stipulati mill-Kummissjoni biex jiġi żgurat li l-mogħdijiet terrestri tat-trasport ewlenin ikollhom kopertura tal-5G mingħajr interruzzjoni sal-2025[1], l-azzjonijiet li jimplimentaw il-kopertura bla interruzzjoni ma' sistemi 5G skont l-Artikolu 9(4)(c) jinkludu, bħala l-ewwel pass, azzjonijiet dwar is-sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM[2], u bħala t-tieni pass, azzjonijiet fuq sezzjonijiet aktar estensivi bil-għan ta' implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM tul il-kurituri, kif indikat fit-tabella ta' hawn isfel (lista indikattiva). Il-kurituri tat-TEN-T jintużaw bħala bażi għal dan il-għan, iżda l-implimentazzjoni tal-5G mhux neċessarjament hija limitata għal dawk il-kurituri[3].

Barra minn hekk, azzjonijiet li jappoġġjaw l-użu ta' netwerks ċentrali, inkluż permezz ta' kejbils sottomarini fost l-Istati Membri u bejn L-unjoni u pajjiżi terzi jew li jgħaqqdu gżejjer Ewropej, skont l-Artikolu 9(4)(d), huma meħtieġa wkoll sabiex jiġi pprovdut it-tnaqqis meħtieġ għal infrastruttura tant essenzjali, u sabiex jiżdiedu l-kapaċità u r-reżiljenza tan-netwerks diġitali tal-Unjoni.

---

1 Konnettività għal Suq Uniku Diġitali Kompetittiv - Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits - (COM(2016)0587).

2 Mobilità Konnessa u Awtomatizzata

3 Is-sezzjonijiet bil-korsiv jinsabu barra mill-kurituri tan-netwerk ewlieni tat-Ten-T, iżda huma inklużi fil-kurituri 5G

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Atlantiku"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	Porto – Vigo
	Merida – Evora
	Paris – Amsterdam – Frankfurt
	Aveiro – Salamanca
	San Sebastian – Biarritz
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Metz – Pariġi – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisbona
	Bilbao – Madrid – Lisbona
	Madrid — Merida — Sevilla — Tarifa
L-użu ta' netwerks ċentrali, inkluż b'kejbils sottomarini	***Il-Gżejjer Azores/Madeira — Lisbona***
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baltiku – Adrijatiku"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Gdansk – Varsavja – Brno – Vjenna – Graz – Ljubljana – ***Koper***/Trieste

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Mediterran"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Budapest – Zagreb – Ljubljana - Rijeka - Split **-** ***Dubrovnik***
	Ljubljana – Zagreb – Slavonski Brod – Bajakovo (fruntiera mas-Serbja)
	Slavonski Brod – Đakovo – Osijek
	Montpellier – Narbonne – Perpignan - Barcelona – Valencia – Malaga – Tarifa b'estensjoni ma' Narbonne – Toulouse
L-użu ta' netwerks ċentrali, inkluż b'kejbils sottomarini	***Netwerks b'kejbils sottomarini Lisbona – Marseille – Milan***
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baħar tat-Tramuntana – Baltiku"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	***Varsavja – Kaunas – Vilnius***
	Kaunas – Klaipėda
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Tallinn – ***Riga*** – Kaunas – ***fruntiera LT/PL*** – ***Varsavja***
	Frunitera BY/LT – Vilnius – Kaunas – Klaipėda
	Via Carpathia: ***Klaipėda – Kaunas - Ełk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Košice***
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Baħar tat-Tramuntana – Mediterranju"	

Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	Metz – Merzig – Lussemburgu
	Rotterdam – Antwerp – Eindhoven
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Amsterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Pariġi
	Brussell – Metz – Basel
	Mulhouse – Lyon – Marsilja

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Orjent/Lvant tal-Mediterran"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	Sofija – Thessaloniki – Belgrad
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Berlin – Praga – Brno – Bratislava – Timisoara – Sofija – fruntiera TR
	Bratislava ***– Košice***
	Sofija – Thessaloniki – Ateni
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Rin – Alpin"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	Bolonja – Innsbrück – Munich (kuritur tal-Brennero)
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt (M)
	Basel – Milan – Ġenova
Kuritur tan-netwerk ewlieni "Rin – Danubju"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Frankfurt (M) – Passau – ***Vjenna– Bratislava*** – Budapest – ***Osijek - Vukovar*** - Bucharest – Constanta
	Bucharest – ***Iasi***
	Karlsruhe – Munich – Salzburg – Wels
	Frankfurt (M) – Strasburgu

Kuritur tan-netwerk ewlieni "Skandinavu - Mediterran"	
Sezzjonijiet transfruntiera għall-isperimentazzjoni tal-CAM	Oulu – Tromsø Oslo – Stokkolma – Helsinki
Sezzjoni iktar estensiva għal implimentazzjoni fuq skala ikbar tal-CAM	Turku – Helsinki – fruntiera Russa
	Oslo – Malmo – Copenhagen – Hamburg – Würzburg – Nürnberg – München – Rosenheim – Verona – Bologna – Napoli – Catania – Palermo
	Stokkolma – Malmö
	Napli – Bari – Taranto
	Aarhus — Esbjerg — Padborg